Ազգ
Azg armenian daily
31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1995, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 16 (770)

Տարածքային թեժ մարտեր Պերուի եւ Էկվադորի սահմանագծին

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Շարունակվում են պերուական եւ էկվադորյան ուժերի կատաղի մարտերը սահմանամերձ վիճելի Կորդիլյերա դել Կոնդորի շրջանում: Մարտական գործողությունները՝ սկսվեցին կիրակի օրը, երբ պերուական զորքերը հրետանու եւ ուղղաթիռների պաշտպանությամբ զանգվածային հարձակում ձեռնարկեցին էկվադորի զինվորական ստորաբաժանումների դիրքերի վրա, հաղորդում է էկվադորի պաշտպանության նախարարությունը: Երկու կողմերը լրացուցիչ ուժեր են ուղարկում զինված հակամարտության շրջան: Պերուն վիճելի շրջանն իրենն է համարում 1942 թ. հունվարի 29-ին երկու երկրների ստորագրած «Ռիո դե Ժանեյրոյի արձանագրության» հիման վրա: Էկվադորը վաղուց վիճարկում է այդ արձանագրության օրինականությունը, հայտարարելով, թե ստիպված է եղել դա ստորագրել այնպիսի պայմաններում, երբ երկրի զգալի մասն օկուպացված է եղել պերուական զորքերի կողմից: 1960 թ. էկվադորի կոնգրեսը չեղյալ հայտարարեց արձանագրությունը, եւ այդ ժամանակվանից մեկ-մեկ պարբերաբար սահմանային վեճեր են ծագում: Տվյալներ կան, որ վիճելի շրջանը ոսկու պաշարներ է պարունակում: Էկվադորը եւ Արգենտինան պահանջել են ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նիստ հրավիրել այս հակամարտության քննարկման համար:

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ

Նավթը ազդում է եւ կազդի Ղարաբաղի հարցի լուծման վրա

«Ադրբեջանական իշխանությունները ձգտում են առավելագույն օգուտ քաղել նավթային պայմանագրից: Նրանց հաշվարկը բավական պարզ է. նավթ Արեւմուտքի կողմից ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ադրբեջանական սցենարի իրագործմանն աջակցելու դիմաց»: Այս մասին «Նոյյան տապան» գործակալության. թղթակցին տված հարցազրույցում հայտարարել է ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարար Արկադի Ղուկասյանը: Ըստ նրա, «պաշտոնական Բաքուն չի թաքցնում իր ծրագրերը՝ դրդելով ԱՄՆ-ին եւ եւրոպային առավել ակտիվ գործողությունների»: Նման իրավիճակը, ըստ նախարարի, ձեռ չի տալիս Ռուսաստանին, որը պաշտպանում է իր շահերը: «Բոլոր դեպքերում, նավթային փոխհարաբերությունների խճճվածությունը ազդում է եւ կշարունակի ազդել ղարաբաղյան խնդրի լուծման վրա: ԼՂՀ-ն բավականին լուրջ լծակներ ունի ադրբեջանական սցենարի վրա, այսպես ասած, վետո դնելու համար, որի մասին մենք պարզորոշ հասկացրել ենք արեւմտյան մեր գործընկերներին: Ես այսօր վստահ չեմ, որ իր խնդիրներն ուժի միջոցով լուծելու Ադրբեջանի փորձերը կպսակվեն հաջողությամբ», եզրափակել է ԼՂՀ արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը: ԵՏ

Բ. Արարքցյանի այցը Ստեփանակերտ

Հունվարի 28-29-ը պաշտոնական այցով ԼՂՀ-ում էր գտնվում ՀՀ ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը: Ինչպես տեղեկացրին ԼՂՀ ԳԽ մամլո ծառայությունից, Հայաստանի խորհրդարանի խոսնակը հանդիպումներ է ունեցել ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանի եւ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանի հետ: Հանդիպումների ընթացքում քննարկվել է առաջագա տնտեսական բարեփոխումների իրականացման համար ԼՂՀ-ում անհրաժեշտ օրենսդրական դաշտ ստեղծելու հարցը: Ընդգծվել է երկու հանրապետությունների խորհրդարանների կապերի ընդլայնման անհրաժեշտությունը:

Գաղթականների 400 ընտանիքներ կստանան նոր բնակարաններ

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Այս տարվա փետրվար-մարտին գաղթականների մոտ 400 ընտանիքներ Հայաստանում կստանան հարմարավետ եւ ընդարձակ բնակարաններ: Այդ մասին հայտնեց ամերիկյան ICMA ֆիրմայի խորհրդատու Ջեկոբ Թերքը: USAID զարգացման ծրագրի հետ համատեղ ֆիրման Հայաստանին ցույց է տալիս տեխնոլոգիական օգնություն: ՄԱԿ-ի գաղթականների գործերի գերագույն կոմիսարիատի կողմից ֆինանսավորվող նախագծի արժեքը 1994 թ. կազմեց 1 մլն 147 հազար դոլար, իսկ 1995 թ. կկազմի 1 մլն 800 հազար: Հունվարի վերջի դրությամբ պաշտոնական հանձնախումբը խորհուրդ է տվել Բյուրեղավանում, Սեւանում, Աբովյանում եւ Կրասնոսելսկում շահագործման ընդունել 189 բնակարան: Բացի դրանից, ՄԱԿ-ի ֆինանսավորման գծով հիմնանորոգվել է Սեւանի հանրակացարանը: Շինարարության կապալառուներն ընտրվել են մրցույթի հիման վրա, որին մասնակցում էր Հայաստանի 28 շինարարական կազմակերպություն: Դրանցից 5-ը ստացան շինարարական աշխատանքների կատարման իրավունք:

Աբխազական երկաթգիծը կվերականգնվի համատեղ ուժերով

Ռուսաստանը, Վրաստանն ու Հայաստանը համաձայնել են մինչեւ 1995 թվի ամառը համատեղ ջանքերով վերականգնել երկաթուղային երթեւեկությունը Աբխազիայում: Երեք երկրների երկաթուղային նախարարությունները այժմ ուսումնասիրում են այդ նպատակին հատկացվելիք բյուջեի հարցը: Վերանորոգման աշխատանքները տարվելու են Ռուսաստանի Կրասնոդարի երկրի Վեսյոլոե եւ Վրաստանի Սամտրեդիա կայարանների միջեւ ընկած հատվածում, որն արդեն ավելի քան երկու տարի է, ինչ անգործության է մատնված Վրաստան-Աբխազիա հակամարտության հետեւանքով: Նախատեսված է, որ Ռուսաստանն ու Հայաստանը 30-ական տոկոսի չափով մասնակից են ծախսերին, իսկ մնացածը հոգա Վրաստանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Էլեկտրաէներգիա կտրվի երկու ժամ

Ձմռան վերջին օրերին հանրապետությունում ձմռան գազի հոսքը ավելացել է, սակայն բնակչության էներգամատակարարման գրաֆիկը չի փոխվել: Պատասխանելով մեր հարցին, ՀՀ կառավարության մամլո ծառայությունից այդ առթիվ հայտնեցին, թե գազի ծավալների մեծացմանը զուգընթաց ավելացել է Սեւանից բաց թողնվող ջրի քանակը: Վերջին երկու օրերի ընթացքում հիդրոկայանները արտադրել են արտադրած էլեկտրաէներգիայի 15-20 տոկոսը: Նույն աղբյուրի հաղորդման համաձայն, գազի քանակների մեծացումը հնարավորություն է տալիս խնայել Սեւանի ջուրը պահպանելով էլեկտրաէներգիայի արտադրության նախկին ծավալները: Այդ պատճառով էլ օպերատիվ կառավարման շտաբի շաբաթ օրը կայացած նիստում որոշվել է հանրապետության տարածքում բնակչության էներգամատակարարումը հասցնել օրական երկու ժամի: Միեւնույն ժամանակ, մամլո ծառայությունից հերքեցին հունվարի 30-ին «Ազատ» գործակալության տարածած այն լուրը, որ տեղ, վկայակոչելով Երեւանյան հիդրոէլեկտրակայանի աղբյուրները, նշվում էր, թե մայրաքաղաքի բնակիչները կստանան մեկի փոխարեն չորս ժամ էլեկտրաէներգիա:

Այդ լրատվությունը հերքեցին նաեւ Երեւանի ջերմաէլեկտրակայանի լրատվական ծառայությունում, նշելով, թե խոսք է գնացել միայն 4-6 ժամյա գրաֆիկով էներգամատակարարման հնարավորության մասին, բայց այն կկարողանան իրականացնել միայն այն դեպքում, երբ բնակչությունը եւ ձեռնարկությունները կատարեն իրենց բոլոր վճարումները եւ փակեն արդեն իսկ գոյացած պարտքերը: Ա. Հ.

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

ԵԱՀԿ դատվիրակությունը կրկին այցելեց հակամարտության գոտի

Խաղաղարար ուժերի տեղակայումը քննարկման առարկա

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Հունվարի 28-ին Երեւան է ժամանել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի պատվիրակությունը համանախագահներ Անդրեյ Բյուրեների եւ Վլադիմիր Կազիմիրովի գլխավորությամբ: Պատվիրակության կազմում ընդգրկված են բարձր մակարդակի պլանավորման խմբի ղեկավար, գեներալ Հեյքի Վիլենը, դիվանագետներ եւ բարձրաստիճան զինվորականներ: Ինչպես տեղեկացնում են ՀՀ արտգործնախարարության մամլո եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից, նույն օրը պատվիրակությունն ընդունել է արտգործնախարար Վահան Փափազյանը: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները որն. Փափազյանին տեղեկացրել են Բոլոնիայի վեհաժողովից հետո Մինսկի խմբի շրջանակներում կատարված աշխատանքների մասին նշելով, որ արդեն իսկ մշակվել է համանախագահների գործունեության նպատակային եւ արդյունավետ մանդատ, ինչն էապես նպաստելու է միջնորդական առաքելության հաջողությանը:

Նույն աղբյուրների համաձայն, համանախագահները գեկուցել են նաեւ ռազմական գործողությունների դադարեցման մասին համաձայնագրի ուղղությամբ բոլոր պաշտոնական փաստաթղթի ընդունումից հետո համատեղ արված քայլերի մասին: Քննարկվել են նաեւ որպեսզի զինադադարն առավել արդյունավետ դարձնելուն նպաստող միջոցները, ինչպես նաեւ հակամարտող կողմերի միջեւ վստահության ամրապնդմանն ուղղված միջոցառումները:

Նույն օրը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի պատվիրակությանն ընդունել է Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Քննարկվել են ղարաբաղյան հակամարտությանն առնչվող մի շարք խնդիրներ այդ թվում հակամարտության գոտում միջազգային դիտորդների եւ անվտանգության ուժերի տեղակայման, ինչպես նաեւ քաղաքական մեծ համաժողովի կայացման ուղիները: ԵԱՀԿ պատվիրակության կազմում մի շարք բարձրաստիճան զինվորականների ներկայության փաստը հուշում է, որ քննարկվող հիմնական խնդիրներից մեկը հենց ԵԱՀԿ խաղաղարար ուժերի տեղակայման հարցն է, որի համար, սակայն, դեռեւս նախապատրաստական մեծ աշխատանքներ են պետք:

Տես էջ 2

ՏԱՐԱԾՔԻ

Խ. Ստամբոլցյանը կրկին մեղավոր է համարում ՀՀՇ-ին

ՀՀ ԳԽ աղետի գոտու եւ բռնագաղթվածների հանձնաժողովի նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանը հայտնել է, որ վերջերս իրենց աշխատանքները տապալվում են հանձնաժողովի երեք անդամի մեծական բացակայության պատճառով: «Այդ երեքից երկուսը՝ Միքայել Արամյանն ու Վաչագան Հարոյանը ՀՀՇ անդամներ են, իսկ երրորդը հարում է այդ կուսակցությանը, եւ ես ենթադրում եմ, որ նրանք կատարում են ՀՀՇ ղեկավարության առաջադրանքը», իր մտավախությունն է արտահայտել Ստամբոլցյանը: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ հանձնաժողովում քննարկվելիք հարցերից է «Աղետի գոտին ու բյուջեն» ծրագիրը: ԵՏ

Էրզրում. 5 բալանոց երկրաշարժ

Հունվարի 29-ին առավոտյան ժամը 06:30-ին (Անկարայի ժամանակ) միջին հզորության երկրաշարժ է գրանցվել Էրզրումի շրջանում: 5 բալանոց երկրաշարժը զգալի նյութական վնաս է հասցրել հատկապես գյուղական շրջաններում, որտեղ 87 տներ վնասվել են: Զոհեր եւ վիրավորներ չկան: Նույն օրը շրջանում տեղի են ունեցել ավելի թույլ եւս 41 ցնցումներ:

Մամուլի ասուլիս ՌԱԿ գրասենյակում

Այսօր, ժամը 12-ին, ՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում, Կորյունի 19ա, տեղի կունենա ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ներկայացուցիչների մամուլի ասուլիս, որը նվիրված կլինի ներքաղաքական իրավիճակին եւ ՌԱԿ-ի դիրքորոշումների պարզաբանմանը:

Մամուլի ասուլիսին հրավիրված են հայկական եւ միջազգային լրատվական միջոցների ներկայացուցիչները:

Հ.Յ.Դ. ԴՈՐԾ

Թեհրան. ՀՅԴ-ի հանրահավաքը եւ հակազդեցություններ

Ուրբաթ, հունվարի 27-ի երեկոյան, ՀՅ Դաշնակցությունը Թեհրանում «Արարատ» մարզադաշտում կազմակերպել է հանրահավաք Հայաստանի Հանրապետության նախագահի հայտնի հրամանագրի դեմ, կամ, ինչպես կարդում ենք հանրահավաքի «կազմակերպիչ հանձնախմբի» հրապարակած հայտարարության մեջ, բողոքելու համար «Հայաստանի իշխանությունների բռնատիրական գործողությունների դեմ»: Առայժմ անկախ որեւէ աղբյուրից, ինչպես նաեւ կազմակերպիչներից, որեւէ տեղեկություն չենք ստացել հանրահավաքի մանրամասների եւ նյութերի բովանդակության մասին: Հետեւաբար բավարարվում ենք ներքի Հայկական ժողովրդային միության եւ «Ալիք» օրաթերթի կողմից ֆաքսով մեզ հասցեագրված զույգ նամակներով:

Տես էջ 3

ՇՐՋԱՆ

Չեչնիա. «Սեւ բերետները» հեռանում են վաստակած հանգստի

Չեչնիայի գործողությունը մասնակցող զինվորների վրա առ վրա փոխարինումը շարունակվում է: Ինչպես հունվարի 30-ին Մոզդոկում հայտնեցին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին, Գրոզնիից հանգստի են դուրս բերվել կառավարական հիմնարկների՝ գրոհի ժամանակ աչքի ընկած Հյուսիսային նավատորմի ծովային հետեւակայինները:

Ինչպես հաղորդել են նավատորմի հրամանատարության աղբյուրները, «սեւ բերետները» փողոցային մարտերի ընթացքում հատատել են իրենց բարձր պրոֆեսիոնալ պատրաստվածությունը, այս զորատեսակին հատուկ արիությունն ու խիզախությունը: 40 ծովային հետեւակայիններ զոհվել են, շուրջ 150-ը վիրավորվել: Իսկ առհասարակ Գրոզնիում իրադրությունը, որքան կարելի է դատել կառավարության մամլո ծառայության վերջին ամփոփագրից, հանգստյան օրերին սկզբունքային փոփոխություններ չի կրել: Անցած օրվա ընթացքում Ռուսաստանի զորքերը հետ են մղել չեչենական զինված խմբավորումների ոչ մեծ խմբերի գրոհները, ռմբակոծում էին բնակավայրերը մարտերի են գրոհայինները: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Բաքու. Գողացել են միջպետական համաձայնագի՞րը

ԲԱՔՈՒ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 25-ի գիշերը Բաքվի փողոցներից մեկում առեւանգվել է Ադրբեջանում Պակիստանի դիվանագիտական ներկայացուցչության պաշտոնյա «Մերսեդես» 220E մակնիշի ավտոմեքենան:

Վկայակոչելով դիվանագիտական աղբյուրները Բաքվի «Զերկալո» թերթը տեղեկացնում է, թե հավանական է, որ գողացված ավտոմեքենայում գտնվել են հունվարի 24-ին Ադրբեջանի եւ Պակիստանի արտգործնախարարներ Հասան Հասանովի եւ Սարդար Ասեֆ Ահմեդ Ալիի ստորագրած համաձայնագրերը Այսուհանդերձ, Բաքվում Պակիստանի դեսպանատան աշխատակիցները հրաժարվել են մանրամասներ հաղորդել միջադեպի վերաբերյալ:

Թերթում նշված է նաեւ, որ այս կիսամյակի դիվանագետի «Մերսեդես»-ի առեւանգումը Բաքվում օտարերկրյա դիվանագետների ավտոմեքենաների առեւանգման արդեն երկրորդ դեպքն է:

digitised by A.R.A.R.@

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

.Այն, ինչ վերաբերում է Հայաստանին, խիստ հետաքրքրում է Ֆրանսիային

Յունվարի 1-ից վեց ամսով, մինչեւ հուլիսի սկիզբը Ֆրանսիան նախագահում է Եւրոպական միութեան խորհրդում: Այդ միութիւնը, որն իր նորընտիր 3 անդամների՝ Աւստրիայի, Ֆինլանդիայի եւ Շվեդիայի միացումով ընդգրկում է Արեւմտյան Եւրոպայի 15 զարգացած երկիր՝ 3,6 մլն քմ ընդհանուր տարածքով եւ 370 մլն սպառողներով, մշակում եւ իրականացնում է համատեղ ծրագրեր տնտեսության, արտաքին, մաքսային, անվտանգության եւ պաշտպանության բնագավառներում, առանց խախտելու յուրաքանչյուր անդամի հոգեւոր մշակութային եւ ազգային անկախությունը: Սկսած 1993-ից ԵՄ երկրները մի շարք որոշումներ ընդունեցին նաեւ արտաքին ընդհանուր քաղաքականության հարցերում: Հատկապես ակտիվ է Ֆրանսիան: Վարչապետ Էդուարդ Բալադյուրի նախաձեռնությամբ 1994-ի մայիսին Փարիզում անցկացվեց Եւրոպայի կայունությանը նվիրված համաժողով, որի ուշադրության կենտրոնում են նաեւ Կենտրոնական ու Արեւելյան Եւրոպայի երկրներում ծագած հակամարտություններին գործնական լուծումներ գտնելու հարցերը:

Եւրոպական հողերին եւ մանավանդ միջկառավարական հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերին էր նվիրված Ֆրանսիայի արտգործնախարարության գլխավոր քարտուղար Բերտրան Դյուֆուրկի երեկվա այցելությունը Երեւան: «Այն, ինչ վերաբերում է Հայաստանին, խիստ հետաքրքրում է Ֆրանսիային», մեկնելուց առաջ, շաբաթ օրը ՀՀ նախագահի նստավայրում լրագրողներին ասաց նա: «Հայաստանի կառավարությունը տնտեսության ոլորտում խիզախ քաղաքականություն է վարում, որը հավանության է արժանանում միջազգային տնտեսական եւ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից», նշեց պրն Դյուֆուրկը՝ ավելացնելով, թե այնուամենայնիվ շատ բան կա անելու հատկապես իրավական ոլորտում, որպեսզի Հայաստանում հնարավոր լինի օտարերկրյա ներդրումներ անել: Այդ բովանդակությամբ մի փաստաթուղթ՝ կապիտալ ներդրումների փոխադարձ խրախուսման եւ պաշտպանության վերաբերյալ հայ-ֆրանսիական համաձայնագիրը դեռեւս քննարկման փուլում է:

Հայաստանը շատ սպասելիքներ ունի Եւրոպական միությունից, նշեց ֆրանսիացի դիվանագետը: Այսօր արդեն ԵՄ-ը կարեւոր մասնակից է Հայաստանին տրվող վարկային, տեխնիկական եւ մանավանդ պարենային օգնության ծրագրերում, շեշտեց նա: Իր հերթին Ֆրանսիան, որի բաժինը ԵՄ օգնության մեջ կազմում է 20 տոկոս, որոշում է կայացրել այս տարի 4000 տոննա հացահատիկ հայթայթել Հայաստանի համար, դրանով իսկ նրան հնարավորություն տալով խնայած գումարը ծախսել ներդրումների բնագավառում:

Եւրոպական միությանը Հայաստանի անդամակցելը պրն Դյուֆուրկը համարեց առայժմ սոսկ բարի ցանկություն: «Դա չի կարող շատ արագ կատարվել, իրատես լինենք, ասաց նա, երբ հերթին են սպասում Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եւրոպայի երկրները, Բալթյան պետությունները: Եւ դեռեւս հարց է, նպատակահարմա՞ր է լայնացնել ԵՄ շրջանակները, առանց այն թուլացնելու»: Նա մատնացույց արեց նաեւ տնտեսական, սոցիալական, իրավական, մշակութային գործոնները, որոնց անհամապատասխանությունը դանդաղեցնում է այլ երկրների մուտքը այդ միություն: Միաժամանակ ֆրանսիացի բարձրաստիճան դիվանագետը հայտնեց, որ Ֆրանսիան ջանք պետք է թափի, որպեսզի Հայաստանը Եւրամիության խորհրդում ստանա հատուկ հրավիրյալի կարգավիճակ: Այդ եւ Եւրամիության ու Հայաստանի միջեւ գործակցության համաձայնագիրը Հայաստանին շատ կմոտեցնեն այդ միությանը, ասաց նա:

Իր երեկվա այցի ընթացքում պրն Դյուֆուրկը հանդիպեց Հայաստանի առաջին դեմքերի հետ, եղավ Ս. Էջմիածնում: Նրան մշտապես ուղեկցում էր Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան տիկ. Ֆրանս դը Հարթինգը:

Հ. Ա.

ԱՎԱՆԴՆԵՐ

«Արմենիա» բանկը ի վիճակի՞ է վճարել մնացած պարտքերը

Տուժած ավանդատուները պահանջում են պատասխանատվության ենթարկել կենտրոնական բանկի եւ հարկային տեսչության պատասխանատուներին: Հայաստանի մի շարք բանկերի եւ ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկացումից տուժած ավանդատուների հարցերով զբաղվող կազմկոմիտեն հունվարի 27-ին նամակ է հղել ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Նամակում մասնավորապես հարց է բարձրացված, թե ինչո՞ւ կենտրոնական բանկի եւ հարկային տեսչության պատասխանատու անձանց նկատմամբ մինչեւ օրս չի հարուցվել քրեական գործ: «Չէ՞ որ բնական են պատշաճ որոշումներ որոշ ֆինանսավարկային կազմակերպությունների տերերի նկատմամբ, ասվում է նամակում, մինչդեռ ստեղծված իրավիճակի իրական մեղավորները ազատության մեջ են»: Կազմկոմիտեի նախագահ Իսահակ Գեւորգյանը ՆՏ-ին տեղեկացրեց, որ կազմկոմիտեն ավանդատուներին կոչ է անում, որպես վկա, չմասնակցել ոչ մի նման դատավարության՝ համարելով դրանք կոսակերգություն: Այս հարցերի մասին ստորեւ նաեւ մեր թղթակցի նյութը:

Անցյալ շաբաթ ավարտվեցին «Արմենիա» ազգային գործարարական բանկի ավանդատուների ներդրած գումարների առաջին փուլի վճարումները: Այդուհանդերձ, դա ամենեւին էլ չի նշանակում, որ մոտակայում կսկսվի ավանդատուների վճարումների երկրորդ փուլի սկիզբը: Բանն այն է, որ անհրաժեշտ դրամամիջոցները, որոնցով հնարավոր է մարել պարտքերը, կարող են գոյանալ սոսկ բռնագրավված անշարժ գույքի վաճառքի միջոցով: «Արմենիա» բանկի լուծարային հանձնաժողովը բռնագրավված ամբողջ գույքը հանձնել է առեւտրի նախարարությանը, որը եւ կվարի առք ու վաճառքի գործընթացը: Հունվարի 27-ին «Արմենիայի» ավանդատուները հավաքվել էին ՀՀ կենտրոնական բանկի առջեւ, պահանջելով հանդիպել Բագրատ Ասատրյանի կամ լուծարային հանձնաժողովի նախագահ Ռուբեն Վարդանյանի հետ: Նրանց պահանջը հետեւյալն է. վաճառել բռնագրավված գույքն աճուրդի միջոցով, ավանդատուների ներկայությամբ:

Այնուամենայնիվ, անգամ երի բացակայության պատճառով (ինչը դիտվում էր որպես օրինականության քողի տակ պատսպարված ավանդատուների նկատմամբ ոչ բարյացակամ վերաբերմունքի արտահայտություն) հնարավոր չեղավ ընտրված ներկայացուցիչների մուտքը կենտրոնական բանկ:

Պատահականությամբ դպրոցմանավորված, ավանդատուների հանդիպումը լուծարային հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ պարոն Քարանյանի հետ ի հայտ բերեց նոր անակնկալ: Պարզվեց, որ կենտրոնական բանկը ընդհանրապես գործ չունի «Արմենիա» բանկի հետ, ուստի եւ հավաքը բանկի առջեւ անիմաստ է: Ինչ վերաբերում է ավանդատուների պահանջին, ապա պարոն Քարանյանը խոստացավ այն փոխանցել առեւտրի նախարարություն: Ավելին, համաձայն Քարանյանի, բռնագրավված ապրանքների գինը, որը սահմանվել է պատասխանատվության փորձագետների կողմից, նույնիսկ ավելի բարձր է ներկայիս շուկայական գներից:

Սակայն հիմնական հարցը, որ ծագում է այս ամենի շուրջ մտորելիս, հետեւյալն է. բռնագրավված գույքը կարող է վաճառվել մեկ, երկու, երեք տարի հետո կամ վերջ ի վերջո ընդհանրապես չվաճառվել: Այդժամ կենտրոնական բանկը, որի արտոնագրով գործում էր «Արմենիա» գործարարական բանկը, պարտավոր չէ՞ իր գանձարանից վերադարձնել ավանդատուներին նրանց ներդրած գումարները:

ԱՐԵՎ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՊԵՐ

Ֆրանսիա-Հայաստան փոստային փոխանցումների ծառայություն

Ֆրանսիայի եւ Հայաստանի փոստատները 1994 թ. դեկտեմբերի 1-ից ստեղծել են միջազգային փոստային փոխանցումների միջոցով երկու երկրների ֆոնդային ուղղակի փոխանցումների ծառայություն:

Ինչպես նշում է Փարիզում լույս տեսնող ՀԲԸՄ տեղեկագիրը, փոխանցումներ կարող են կատարվել Ֆրանսիայի փոստային բոլոր բաժանմունքներում: Դրանք կնշվեն ամերիկյան դոլարով, առավելագույնը 3600 դոլլար կամ մոտ 22 հազար ֆրանկ: Հայաստանում փոխանցումները կվճարվեն տեղական արժույթով, այսինքն դրամով՝ ըստ տեղ հասնելու օրվա պաշտոնական փոխարժեքի:

Փոխանցման վճարումները համապատասխանում են միջազգային փոստային բացիկների գներին, որոնք ներկայումս մինչեւ 500 ֆրանկի փոխանցման դեպքում կազմում են 19,5 ֆրանկ, իսկ 1000 ֆրանկի փոխանցման դեպքում՝ 28,5 ֆրանկ եւ այլն:

Ֆրանսիայում բողարկված արժեքը թերն օդանավով կհասցվեն Երեւան: Հինգշաբթի օրերին կատարվում է կանոնավոր թռիչք, որի ընթացքում փոխադրվում են ուղեւորներ եւ բեռներ, այդ թվում՝ շուրջ 100 կգ փոստ (նամակներ, ծանրոցներ, թերթեր): Սա օդով Ֆրանսիայի եւ Հայաստանի առաջին փոստային ուղղակի կապն է: Այս գիծը գործում է 1993 թ. ապրիլից:

Երկու երկրների միջեւ փոստային ու ֆինանսական ուղղակի կապի ստեղծման շնորհիվ Ֆրանսիայի հայ համայնքը (մոտ 350 հազար անձ) կարող է առաջվանից շատ ավելի դյուրին կերպով հաղորդակցվել Հայաստանում ապրող ազգականների եւ բարեկամների հետ եւ օգնել նրանց՝ ուղարկելով փող եւ նվերներ, մասնավորապես տարեվերջի տոների առթիվ:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

ԵԱՀԿ պատվիրակությունը կրկին ...

Սկիզբը էջ 1

Տեղեկացնենք, որ Երեւան ժամանելուց առաջ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի պատվիրակությունը գտնվում էր Բաքվում, որտեղ հանդիպումներ է ունեցել Ադրբեջանի պետխորհրդական Վաֆա Գուլուզադեի հետ: «Նոյյան տարան» գործակալությունը տեղեկացնում է, թե Բաքվում տեղի ունեցած հանդիպումների ընթացքում ադրբեջանական կողմն առաջարկել է նախապատրաստել մի փաստաթուղթ, որը կկոչվի «համաձայնեցված հիմք», եւ որտեղ ընդգրկված կլինեն տեխնիկական շատ հարցեր, այդ թվում զորքերի դուրսբերումը: Նշվել է նաեւ, որ փետրվարի կեսերին ԵԱՀԿ պլանավորման խումբը կսկսի կոնկրետ աշխատանքները խաղաղապահ ուժերի կազմավորման ուղղությամբ, իսկ առայժմ հակամարտության գոտում հնարավոր է տեղաբաշխել միայն դաշտային դիտորդներ: Նույն աղբյուրների համաձայն, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովն առաջարկել է փետրվարի 5-6-ին Մոսկվայում վերսկսել բանակցությունները խաղաղական մեծ համաձայնագրի շուրջ: Սակայն որեւէ կոնկրետ համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

Իսկ երեկ ԵԱՀԿ պատվիրակությունը Երեւանից մեկնեց Ստեփանակերտ, որտեղ նույն օրը նրանց ընդունեց ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը:

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Լիբանան. Պատգամավոր Սուրեն Խանամիրյանը հերքում է

Լիբանանյան «Ալ Շիրաա» ամսագիրը, որի հունվարի 9-ին տպած ընդարձակ հոդվածը՝ «Լիբանան. պատերազմ դաշնակների եւ ՀՀ դեսպանի միջեւ» վերնագրով, թարգմանաբար տվել էինք «Ազգի» հունվարի 27-ի համարում եւ որտեղ ասվել էր նաեւ այն մասին, թե Լիբանանում ՀՀ դեսպանին հաջողվել է Լիբանանի խորհրդարանի անդամներից Սուրեն Խանամիրյանին հեռացնել ՀՅԴ-ից, իր հաջորդ՝ վերջին համարում հրատարակել է հայ պատգամավորի հերքումը:

Սուրեն Խանամիրյանը ամսագրի խմբագրությանը տեղեկացրել է, թե 30 տարի ինքը հանդիսանում է ՀՅԴ-ի դաշնակիցներից մեկը եւ Հայկական բլոկի գործուն անդամը, մինչեւ էլ պատգամավորական թեկնածու է ներկայացել նույն կուսակցության ցանկով: Երկրորդ, ավելացնում է հայ պատգամավորը, սխալ է դաշնակցությունից հեռացման մասին ամսագրի տված տեղեկությունը, քանզի ինքը երբեք անդամ չի եղել այդ կուսակցության, սակայն մինչեւ էլ մոտիկ է եղել դրան: Երրորդ, գրում է Սուրեն Խանամիրյանը, Լիբանանի խորհրդարանում Հայկական խմբակցությունը (բլոկ) լիբանանյան քաղաքականության մեջ մինչեւ էլ միակամ է դաշնակցությանը: Վերջում մեր կողմից ավելացնենք, որ նույն խմբակցության անդամ է նաեւ Հնչակյան կուսակցության պատգամավոր Եղիկ Ներեճյանը: Լիբանանյան խորհրդարանական վերջին ընտրություններում հայ դասական այդ երկու կուսակցությունները կազմել էին մեկ բլոկ: ՌԱԿ-ը բոյկոտել էր այդ ընտրությունները:

ԵՐԵՎԱՆ

Թմրաբիզնես. Լիբանանցի Նազարեթ Մակարյանի գործը կարճվեց

Հունվարի 27-ին ՀՀ ԳԽ նախագահության անդամ, Արցախի հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Մնյուն Բաղդասարյանը, խորհրդարանի պատգամավոր Սուրեն Զոլյանը եւ Էդուարդ Ջաղինյանը բազմաթիվ լրագրողների ուղեկցությամբ այցելեցին Երեւանի թիվ 2 կլինիկական հիվանդանոցում բուժվող Լիբանանի քաղաքացի Նազարեթ Հակոբի Մակարյանին, որն այստեղ է տեղափոխվել ԱԱՊԿ մեկուսարանից: Ն.Մակարյանը ձերբակալվել է 1994 թ. հուլիսին ԱՄՆ 1 մլն դոլար արժողությամբ 5 կգ թմրանյութի (հաշիշի) տեղափոխման մեղադրանքով: Նա տեղեկացրեց, որ մեկուսարանում են բաժինել է ծեծի, բռնության, հայհոյանքների, 1 ամսով զրկվել զբոսանքից, իսկ առաջին 3 ամիսը փաստաբանի խորհուրդից: Նման վերաբերմունքը եւ անհիմն մեղադրանքները նրան ստիպել են դիմել ծայրահեղ միջոցի՝ հացադուլի: Հունվարի 1-ին նա ստացել է սրտի կաթված, որի պատճառով հունվարի 23-ին ԱԱՊԿ ննջական վարչության պետի տեղակալ, փոխգնդապետ Տոնոյանի նամակով քրեական գործը կարճվել է: Չնայած իր նկատմամբ գործադրած մեծ ճնշմանը եւ սպառնալիքներին Ն. Մակարյանը ոչ մի փաստաթուղթ չի ստորագրել: Ըստ Մակարյանի, իրենից առգրավվել են հայաստանյան «Երկիր» եւ լիբանանյան «Ազդակ» թերթերին տրված դիմումները: Նա նշեց նաեւ, որ գրել է ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ գլխավոր դատախազ Արտավազդ Գեւորգյանին: Նրանից բռնագրավված ապրանքները եւ որոշակի գումար մինչ այսօր չեն վերադարձվել: Ըստ Մակարյանի, ինքն անմեղ է, ոչ մի կապ չունի ոչ թմրաբիզնեսի, ոչ ՀՅԴ-ի հետ: Ծնվել է 1945 թ. Լիբանանում, որտեղ էլ բնակվում է: 15 տարի առաջ ամուսնացել է էջմիածնի բնակչուհի Մարի Բլոյանի հետ, ունի երկու որդի: 1994 թ. հուլիսին ամուսինները որոշում են գալ Հայաստան կնոջ ծնողներին այցելելու: Մեկնելուց առաջ ծանոթները խնդրում են Հայաստանում իրենց բարեկամներին եւ ծանոթներին տարբեր իրեր փոխանցել, այդ թվում 2 դատարկ ճամպրուկ: Մարին, որը ժամանում է Հայաստան ամուսնուց մեկ շաբաթ առաջ, բերում եւ հանձնում է այդ ճամպրուկները: Սակայն մի քանի օր անց նրան ձերբակալում են ԱԱՊԿ աշխատակիցները, առեւանգման միջոցով պարզում այն անձին, ում տվել էին ճամպրուկները: Իսկ ճամպրուկներում, որոնք մեկ այլ անձի միջոցով հայտնվել էին Մոսկվայում, իրավապահ մարմինները հաշիշ էին գտել: Այն հայտնաբերվել էր ճամպրուկի կրկնակի պատերում տեղադրված հատուկ բանկստոցում: Մարին պահվել մեկուսարանում 3 օր, ապա են արձակել եւ ձերբակալել նրանից հետո Հայաստան ժամանած ամուսնուն: Հիվանդին այցելած պատգամավորները եւ լրագրողները հնարավորություն ունեցան ծանոթանալ եւ կարճատեւ զրույց ունենալ ԱԱՊԿ ննջական վարչության պետի պաշտոնակատարի հետ, որը միանշանակ հայտնեց, թե Ն. Մակարյանը կարող է մեկնել Լիբանան, երբ կամենա: Նրա նկատմամբ գործը կարճված է: Իսկ հիվանդը անվերջ պնդում էր. «Ես ոչինչ չգիտեմ, ես անմեղ եմ»:

ՆՏ

■ ***Հայաստանը պատրաստ է իր տրանսպորտային ուղիները տրամադրել դեպի Ադրբեջան մարդասիրական բեռներ տեղափոխելու համար,*** *հայտարարել է ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարար Հենրիկ Քոչինյանը: «Մենք պատրաստ ենք սկսել զորքերի տեղափոխումը Թուրքիայից Ադրբեջան, հենց որ այդ երկրները, ինչպես նաեւ Նախիջեւանը դիմեն մեզ», ասել է նա: Քոչինյանը հանգել է նաեւ Թուրքիայի ու Հայաստանի միջեւ երկաթուղային հաղորդակցությունը վերականգնելու օգտին: «Դա կարեւոր դեր կխաղա Հայաստանի սահմանակից բարեկամ արեւելյան շրջանների տնտեսության զարգացման համար: Այնպես որ խորհրդակցության վերականգնումը ավելի շահավետ է Թուրքիային, քան Հայաստանին», նշել է Քոչինյանը:* Մնաց

ԼԻԲԵՐԱԼ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակը ՊԱՀԵԼ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարքերը «Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

[illegible]

ԲԵՅՐՈՒԹ

ՍԴՀԿ, ՀՅԴ եւ ՌԱԿ հաղորդագրությունը Վ. Ճերեճյանի դեմ ռմբահարման փորձի առթիվ

Հունվարի 10-ի մեր համարի առջին է ջում արձագանքել էինք այն մտահոգիչ լուրին, թե հունվարի 1-ին ռմբահարման փորձ էր կատարվել Հնչակյան կուսակցության Կենտրոնական վարչության ատենապետ պրն. Վահրիճ Ճերեճյանի Բեյրութում գտնվող գրասենյակի դեմ, որի առիթով հայկական 3 կուսակցությունների՝ ՍԴՀԿ-ի, ՀՅԴ-ի եւ ՌԱԿ-ի Լիբանանի պատասխանատու մարմինները հանդես էին եկել համատեղ հաղորդագրությամբ, որը տպվել էր Բեյրութի հայկական 3 օրաթերթերի էջերում: Փոստի ուշացման հետեւանքով հաղորդագրությունը նոր ստացած լինելով՝ հակիրճ ներկայացնում ենք բովանդակությունը, ինչպես ասում են՝ պատմության համար:

Հաղորդագրությունն ստորագրած կուսակցությունները՝ ՍԴՀԿ Լիբանանի շրջանային վարիչ մարմինը, ՀՅԴ Լիբանանի կենտրոնական կոմիտեն եւ ՌԱԿ Լիբանանի շրջանային վարչությունը, «Լիբանանեան եւ հայկական վերջին նորութիւններու լուսարձակին տակ, յատուկ նիստով մը ննութեան տակ» առնելով կատարվածը, հայտարարել են.

«1.- Լիբանանահայ երեք կուսակցութիւնները (Ս.Դ.Հ.Կ., Հ.Յ.Դ., Ռ.Ա.Կ.) զայրոյթով կը դատապարտեն Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ պր. Վահրիճ Ճերէճեանի գրասենեակին դէմ կատարուած ռմբահարման փորձը ու կը պահանջեն ապահովական մարմիններէն ամենաշուտ միջոցին բացայայտել զազրելի արարքին հեղինակները ու տալ անոնց խստագոյն պատիժ:

2.- Հայկական կուսակցութիւնները այս արարքին ետին կը տեսնեն կասկածելի կողմեր, որոնք կը փորձեն խախտել հայութեան ներքին անդորրն ու միասնականութիւնը:

3.- Հայկական կուսակցութիւնները կը գտնեն, որ լիբանանեան մամուլի որոշ օրգաններուն կողմէ անճիշդ եւ շուտափոյթ եզրակացութիւնները հիմնուած են սխալ տեղեկութիւններու վրայ, որոնք կը ծառայեն խառնակութիւն յառաջացնել լիբանանահայ կեանքէն ներս եւ այս այնպիսի պահու մը, երբ ար տաքին բռնամին դիմագրաւելու լաւագոյն միջոցը կը մնայ ներքին միասնականութեան ամրապնդումը:

4.- Լիբանանահայ երեք կուսակցութիւնները, որոնք այս օրերուն կը նախապատրաստուին արժանավայել ձեւով նշել Մեծ Եղեռնի 80ամեակը, անցնող տարիներուն փաստեցին որ խստագոյնս նախանձախնդիր են Հայ համայնքի ներքին միասնականութեան պահպանման: Այսօր, աւելի քան երբեք, լիբանանահայութիւնը իր միասնական ուժերը տրամադրած է լիբանանեան հայրենիքի վերաշինութեան, խաղաղ գոյակցութեան եւ խաղաղութեան ամրապնդման գործին:

Բնական է, որ կուսակցութիւններու միջեւ երեւան գան տեսակէտներու տարբերութիւններ, որոնք կ՚արտայայտուին միայն դեմոկրատական եւ խաղաղակիրթ ձեւերով»:

ԵՐԵՎԱՆ

«ՀՅԴ եւ իշխանությունների երկխոսությունն անհնար է»

«Ժամանակաչափը» ներկայացնում է հակադիր կարծիքներ

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍ: «Ժամանակաչափի» ծրագրի երեկվա թողարկման ընթացքում մի քանի քաղաքական գործիչներ ներկայացրին իրենց կարծիքը ԱՄՆ Պետքարտուղարության հայտնի հայտարարության առնչությամբ: ՀՀ Գխ նախագահության անդամ Աշոտ Ոսկանյանը մասնավորապես ընդգծեց, թե ցավում է, որ հայտարարության այն մասը, որով մտահոգություն է հայտնվում դեմոկրատիայի ներսում գաղտնի ծառայության առկայությունից, ոչ ոքի համար մասնավորապես անհանգստացնող չէ. «Դրո»-ի մասին առաջին անգամ լսել է ՀՀ նախագահի նկարի ժամանակ: Պրն. Բաղդասարյանն ընդգծեց, որ ՀՅԴ Բյուրոն ու Հայաստանի ԿԿ-ը համապատասխան հայտարարություններով արդեն իսկ բացառել են նման կառույցի գոյությունը, եւ ինքը գտնում է, որ հանրապետությունում ստեղծված կացությունը որեւէ կողմի համար օգտակար լինել չի կարող, այնինչ ժամանակն է համատեղ ջանքերով ելք որոնել: Մեյրան Բաղդասարյանի համոզմամբ, մոտ ապագայում այդպիսի հանգուցալուծում կլիներ Հայաստանի իշխանությունների երկխոսությունը ՀՅԴ-ի հետ, եւ կուսակցության մարմինները հնարավորություն կունենան վերականգնելու իրենց գործունեությունը, ինչն իր հերթին կնպաստի մաքսային ընտրություններից առաջ բարվոք մթնոլորտ ստեղծելուն:

Գխ նախագահության անդամ Էդուարդ Եգորյանի կարծիքով, հայտարարության ընդունումը պայմանավորված է եղել նախ ՀՅԴ ամերիկյան կառույցի լոբբիստական աշխատանքով, ապա եւ «ամերիկյան գաղտնի ծառայությունների հետ ՀՅԴ-ի 60-ական թվականներից հայտնի կապերով»: Պրն. Եգորյանի կարծիքով, նման հայտարարությամբ ԱՄՆ Պետքարտուղարությունը փաստացի հովանավորում է քմահաճույքը ու անհարկիությունը... [illegible] ... յության առթիվ, ըստ պաշտոնի ընդգրկված չէ: Ինչ մնում է հայտարարության ընդհանուր ուղղվածությանը, ապա պրն. Ոսկանյանի կարծիքով առաջին հերթին հենց Միացյալ Նահանգները երբեւէ չէր հանդուրժի այնպիսի մի կառույցի գոյությունն իրենց երկրում, ինչպիսին «Դրո»-ն է: Ինչ վերաբերում է հայտարարության այն մասին, որով կոչ է արվում երկխոսություն սկսել ՀՅԴ-ի հետ, Ա. Ոսկանյանի կարծիքով, նման երկխոսությունն անհնար է, քանզի կարող է տրամաբանություն ստեղծվել, թե հանդուրժելի է պետության մեջ երկրորդ պետության գոյությունը:

ՀՀ Գխ նախագահության մեկ այլ անդամ, ՀՅԴ խմբակցության նախագահ Մեյրան Բաղդասարյանն իր խոսքում շեշտեց այն հանգամանքը, որ ամբողջին ոչ մի ապացույց գաղտնի ծառայության գոյության մասին իրենց չի ներկայաց-

ԱՐՁԱԳԱՆՔՆԵՐ

Թեհրան. ՀՅԴ-ի հանրահավաքը եւ հակազդեցություններ

Սկիզբը էջ 1

Ըստ այդ նամակներից 2-րդի, որ վերնագրված է «Խոսք ընթերցողություն եւ զննադատում», Հայկական ժողովրդային միությունն ու «Արաքս» ամսագիրը, երկուսն էլ հակապատճանկցական ճակատի ներկայացուցիչներ հայտնում են, թե հանրահավաքը ծավալվել է թեհրանահայության զզվանքության ընտրիվ: Հանրահավաքին մասնակցելու հազարավոր կոչ թուղթիկներին ինտեղ են «հազիվ թե հազար հոգի», այնինչ «հարյուր հազարից ավելի թիվ ունեցող թեհրանահայ գաղութի մեկ տոկոսից էլ պակաս», իսկ այդ «չնչին տոկոսի ներկայությունը նույնիսկ կարելի է ընդդիմության արդյունք համարել»: Ընթերցողության հայտնելով թեհրանահայության ու ի մասնավորի տեղի հոգեւոր հայրերին, «որոնք չունեն ցան հասկանալի տղղվածություն» եւ տեղիք չտվեցին «արկածախնդրական ճնշումներին», պշրտում է «գիտակից իրանահայությանը»:

Հանրահավաքից մեկ օր առաջ, ինչպես տեղեկանում ենք ՀԺՄ-ի եւ «Արաքս» ամսագրի առաջին նամակից, որը հայերեն եւ պարսկերեն լեզուներով 5000 օրինակ տարածվել է Թեհրանում, զգուշացրել էին «Արաքս» մարզական պատասխանատուներին եւ Թեհրանի հայոց թեմի թեմական խորհրդում, թե նրանք իրավունք չունեն «հայկական ազգային կառույցները լծելու տրամադրել սույն կուսակցության (ՀՅԴ) կասկածելի նպատակներին»:

ՄՈՍԿՎԱ

ՌԴ Պետդուման վավերացրեց 110 մլրդ ռուբլու վարկի տրամադրումը Հայաստանին

Կ. Զատուլինը մտահոգ է ՀՅԴ գործունեության կասեցմամբ

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Ռուսաստանի Պետդումայի այսօրվա լիագումար նիստում այլ հարցերի շարքում քննարկվում էր նաեւ Հայաստանին 110 մլրդ ռուբլու վարկ տրամադրելու հարցը: Հարցի քննարկումը սպասվածի նման հարթ չընթացավ: Պատգամավորների հարցերին խնդրո առարկայի շուրջ պատասխանում էին ֆինանսների նախարար Վ. Պանսկովը եւ ԱՊՀ հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Կ. Զատուլինը: Պատասխանելով իրեն ուղղված այն հարցին, թե Հայաստանի իշխանություններն այսօր կողմնորոշված չե՞ն դեպի Արեւմուտք եւ Թուրքիա, Կ. Զատուլինն ասել է, թե «Հայաստանում արձանագրված վերջին ներքաղաքական իրադարձությունները, մասնավորապես ՀՅԴ գործունեության ժամանակավոր կասեցումը, կարող են նման հետեւությունների հիմք հանդիսանալ: Ես մտահոգ եմ եւ չեմ պաշտպանում ՀՅԴ գործունեության կասեցման վերաբերյալ Հայաստանի իշխանությունների որոշումը: Սակայն հայ ժողովրդի մեջ չեն կարող թրքամետ տրամադրություններ լինել, քանզի այդ ազգը թուրքերի կազմակերպած եղեռն է վերապրել»: Մի շարք պատգամավորական խմբակցություններ իրենց մտահոգությունն են հայտնել ԱՊՀ երկրներին, այդ թվում Հայաստանին վարկեր տրամադրելու առնչությամբ, քանզի «այդ վարկերը ոչնչով չեն բարելավում հիշյալ երկրների տնտեսական վիճակը եւ ընդհանրապես չեն վերադարձվում»: Իսկ պատգամավոր Կուզնեցովն ուղղակի հայտարարել է. «Ռուսաստանն այդքան միջոցներ չունի, որ պետքի վարկեր տրամադրի Հայաստանի ազգայնական-անջատողական ռեժիմին»: Միաժամանակ Կոնստանտին Զատուլինին հաջողվել է համոզել պատգամավորներին, որ Հայաստանն Անդրկովկասում Ռուսաստանի գլխավոր դաշնակիցներից է: Նրան այս առումով օժանդակել են նաեւ «Ցարդարության միության» գործադիր կոմիտեի անդամ պատգամավորները: Վերջիններս կոչ են արել պաշտպանել Հայաստանին վարկ տրամադրելու առաջարկը՝ նշելով, թե Կովկասում Ռուսաստանի դարավոր դաշնակիցները Հայաստանն ու Օսիան են:

ՍՈՒԽՈՒՄ

Աբխազիա. Վրաց ահաբեկչական խմբերի նոր հարձակումներ

ՍՈՒԽՈՒՄ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՎՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Աբխազիայի Գալիի շրջանի Տագիլոնի գյուղում՝ ռուսական խաղաղապահ ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող գոտում պարեկող աբխազական ՆԳՆ աշխատակիցները հարձակման են ենթարկվել վրացական դիվերսիոն խմբի կողմից: Աբխազական կողմից մեկը սպանվել է, երեքը՝ ծանր վիրավորվել: Աբխազիայի իրավապահ մարմինները հետաքննում են միջադեպը: Այս կապակցությամբ այդ հանրապետության արտգործնախարարությունը հայտարարություն է արել, որում մասնավորապես ասված է, թե Աբխազիայի Հանրապետության ղեկավարությունը բազմիցս Վրաստանի ղեկավարությանը վճռական բողոք է հայտնել զինված խմբերի չդադարող ահաբեկչական գործողությունների վերաբերյալ, որոնք Աբխազիայի տարածք են թափանցում Վրաստանից: Աբխազիայի ԱԳՆ-ն հայտարարում է, թե նմանօրինակ գործողությունները նպատակ ունեն ապակայունացնել Աբխազիայի իրադրությունը եւ դրանով իսկ խոչընդոտել Աբխազիայի եւ Վրաստանի փոխհարաբերությունների կարգավորման շուրջ ընթացող բանակցություններին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

40 միլիոնի վարկ Կրղզստանին

ԲԻՇՔԵԿ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՎՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերականգնման եւ զարգացման ասիական բանկը Կրղզստանին կհատկացնի 40 միլիոն դոլլարի վարկ: Այդ գումարը պետք է ծախսվի ներհանրապետական նշանակության գլխավոր՝ Բիշքեկ-Օշ մայրուղու վերանորոգման վրա: Այդ ավտոմայրուղու վթարային վիճակը այսօրվա դրությամբ ավելի է խորացնում հանրապետության հյուսիսային եւ հարավային շրջանների սոցիալական տարանջատվածությունը:

Մոսկվա. Լրագրողներին չթողեցին հանդիպել ԵԱՀԿ պատվիրակության հետ

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Կիրակի երեկոյան լրագրողներին թույլ չտվեցին հանդիպում ունենալ Չեչնիայից այստեղ վերադարձած ԵԱՀԿ պատվիրակության հետ, որի անդամները ծանոթացել էին Չեչնիայում մարդու իրավունքների վիճակին: Չնայած հատուկ անցագրի առկայությանը, ՌԻԱ-ի թղթակցին եւ HTB-ի օպերատորներին չթողեցին մտնել օդանավակայան: Լրագրողներից բացի օդանավակայան չկարողացավ մտնել նաեւ քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանման ժամանակավոր հանձնախմբի աշխատակազմի ղեկավար Վիկտոր Միխայլովը: Ճիշտ է, ի վերջո որոշակի դժվարությամբ նրան հաջողվեց հանդիպում ունենալ ԵԱՀԿ պատվիրակության հետ: Ուղեւորության ընթացքում ԵԱՀԿ պատվիրակության անդամներին ուղեկցած «Օստանկինոյի» «Նոտա բենե» ծրագրի ներկայացուցիչները միակն էին, որ կարողացան շփում ունենալ եւրոպացիների հետ:

Վ. Չերեմկով. «Զինապահեստների պայթյունները պատահական չէին»

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: «Հեռավոր Արեւելքի զինամթերքի պահեստների պայթյունները կապ ունեն հանցավոր կառույցների գործունեության հետ», Մոսկվայում հայտարարել է Վլադիվոստոկի նախկին քաղաքապետ Վիկտոր Չերեմկովը: Այն հարցին, թե կարո՞ղ է ինքը ապացույցներ բերել իր հայտարարության վերաբերյալ, Չերեմկովը պատասխանել է. «Զինապահեստների պայթյունի պատճառների հետաքննությամբ զբաղվող հանձնաժողովը հանգել է եզրակացության, որ այդ դեպքերը պատահականության արդյունք են (պայթյունները իբր տեղի են ունեցել զինծառայողների կողմից պատահաբար գցված ծխախոտի պատճառով): Սակայն դա այդպես չէ: Երբ ես դեռ քաղաքագլուխ էի, ինձ մոտ էր եկել այդ պահեստների գլխավոր ինժեները եւ մտավախություն էր հայտնել իր կյանքի վերաբերյալ՝ վկայակոչելով հանցագործ տարրերի կողմից իր հասցեին արված սպառնալիքները: Զինապահեստները ինձ չէին ենթարկվում, բայց կարծում եմ, որ զենքն ու զինամթերքը գողացվում էին եւ ուղարկվում «թեժ կետեր», շատ հավանական է, որ նաեւ Կովկաս: Պահեստներում տեղի ունեցած պայթյունների նպատակը գողության հետքերը ծածկելն էր», եզրակացրել է նախկին քաղաքապետը:

ԴԱՐԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Բաքվի Իրանի դեսպանատունը ամերիկյան միջամտության դեմ

ԲԱՔՈՒ, 28 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԹՈՒՐԱՆ-ՍՆԱՐՔ: «Նավթարդյունաբերության բնագավառում ադրբեջանա-իրանական համագործակցության վերաբերյալ Բաքվում ԱՄՆ դեսպանատան վերջին հայտարարությունը չի կարող վնաս հասցնել Իրանի եւ Ադրբեջանի սերտ ու բարեկամական հարաբերություններին», ասված է այսօր Բաքվում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատան մամուլի ծառայության տարածած հաղորդագրության մեջ:

Փաստաթղթում նշված է, որ Իրանը եւ Ադրբեջանը, լինելով դրացի անկախ երկրներ, կապված են ընդհանուր պատմական, կրոնական եւ մշակութային կապերով: Իրանի դեսպանատան կարծիքով, ԱՄՆ դեսպանատան հիշյալ հայտարարությունը սարքից բխող ոչինչ է եւ վկայում է այն մասին, որ ԱՄՆ-ը մտադիր է վերահսկողություն սահմանել այլ երկրների բնական պաշարների նկատմամբ եւ ուղղակիորեն միջամտել նրանց ներքին գործերին: Դեսպանատան մամուլի ծառայության հաղորդագրության մեջ նշված է նաեւ, որ Իրանի Իսլամական Հանրապետության եւ Ադրբեջանի Հանրապետության երկկողմանի շահավետ համագործակցությունը ընդլայնվում է բոլոր բնագավառներում, մասնավորապես, 1994 թ. նոյեմբերի 12-ին ստորագրված ադրբեջանա-իրանական եռաձայնի համաձայն, Իրանի եւ Ադրբեջանի միջեւ շարունակվում են բանակցությունները նավթի հետախուզման, արդյունահանման եւ տեղափոխման ասպարեզներում համագործակցության շուրջ:

«Համագործակցության ընդլայնման հավաստումն է նաեւ այն, որ ըստ նախնական պայմանավորվածության, հունվարի 30-ին Բաքու է ժամանում Իրանի նավթային մի խոշոր ընկերության պատվիրակություն», ասված է Իրանի դեսպանատան մամուլի ծառայության տարածած փաստաթղթում:

Իրանի դեսպանատան հիշյալ հայտարարության պատճառն այն է, որ այս տարվա հունվարի 25-ին Բաքվում ԱՄՆ դեսպանատունը ասել էր, որ ԱՄՆ կառավարությունը դեմ է նավթային կոնսորցիումում Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության հետ Իրանի մասնակցությանը: Հայտարարության մեջ նշված է, որ ԱՄՆ քաղաքականության էությունը Իրանին տեղյակ է, որ վերջինս հեռու մնալի իր ահաբեկչական քաղաքականությունից, մասնավորապես ահաբեկչության աջակցելուց: «Այս դիրքորոշումից ելնելով, ԱՄՆ-ը դեմ է Իրանին կոնսորցիումի կազմում փայատերի իրավունք տալուն, քանի որ այդ հանգամանքը Իրանին կարող է քաղաքական եւ տնտեսական մեծ օգուտ տալ», նշված էր ամերիկյան դեսպանատան փաստաթղթում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, երբ հաստատուեցաւ անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ, առանկացին թմախնդրութեամբ ու դիւրաւանաւորութեամբ կիրարկեց նորանկախ Հայաստանի օրէնքներն ու կանոնները։

Այս վերաբերումը միշտ ալ եղած է Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան անշեղ ուղին, անանձնական գործելաձեւը, ուր որ ալ գտնուած է, ինչ պայմաններու ալ ենթարկուած է, ալ ո՛ւր մնաց հայրենիքի մէջ։

այլ կազմակերպութիւններու տանջարժի ճամբուն վրայ, հայրենասէր նակներու կողքին, իր տեղը ունենար Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը իր կառոյցով, մարմնով, ժամոյով թէ կառոյցներով։

Այդպէս ալ եղաւ։ Հասարակական-քաղաքական կազմակերպութիւններու մասին Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքը (հրատարակուած 26 Փետրուար 1991-ին) իր տառով ու ոգիով գործադրուեցաւ, խուսափելով նախանձելութիւն կամ գործ միայն օրէնքներու խիստ կիրարկումով մարմնաւորուեցաւ։

րէնդրութեան, նման գրանցում մը կը մերժուի այնքան ատեն, որ այդ անունով կայ այլ քաղաքական կազմակերպութիւն մը։

Բ. Ի դիմաց ՌԱԿ-ի օրինապահ, կարգապահ եւ ուղղամիտ յանձնառութիւններուն, տեսական իշխանութիւններ, մեղմ բառով, գտնուեցան անպարկեշտ դիրքաւորումի մը մէջ։

Յայտնի է, որ կուսակցութեան բոլոր կարգի ու մակարդակի դիմումներն ու պահանջագիրները ոչ միայն մնացին անպատասխան, այլ հերձուածը ունեցաւ «օրինական» գրանցում եւ այսօր ան խնդրարկուի

ՌԱԿ ՄԱՄՈՒԼ

Պաշտպանեալ հերձուած մը եւ... օրինապահները

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը ի սկզբանէ հաստատուած է «յաւարացին», ճնշուած եւ լռուած է այդ տեղականով, դաստիարակուած ու կերտուած է այդ հաւատքով, ոգեւորուած ու լիացած է այդ հեռանկարով, դայքն բառոյթը չունենալով, թէ անցնող 70 տարիներու վարչակարգը ինչ վարդապետութիւն կամ գոյն ունեցած է։

Կարեւոր Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան համար, եղած է հայրենապաշտութիւնը, հայրենասիրութիւնն ու հայրենակարօտութիւնը, որոնց համար ան ծնունդ առած էր, գործած, արդիւնաւորուած ու մնացած լինելին նահատակուած, ի գին բազում զոհողութիւններու, ներդրումներու ու ձեռնարկութիւններու։

Այս առաջադրանքներէն ալ մեկնելով, անկախ Հայաստանի գոյութիւնը առաջ եւս կը դարտառներ էր Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը միակ ու գերագոյն դաշտին վրայ, այս անգամ սակայն, նաեւ Հայաստանի մէջ, ուր նոր իրողութիւնն ու կարգավիճակը յաջորդ կը ներշնչէին մեզի, խօսքի եւ արտայայտութեան ազատութեան։

Հետեւաբար, շա՛տ բնական էր, որ ազգային կուսակցութիւններու եւ

Այս բոլոր այն նախաձեռնութեամբ, որ նորածին հանրապետութիւնը իր իսկ մշակած ու սահմանած օրէնքներուն համաձայն պէտք էր ունենար, ըլլայ խելական դեսպութեան մը չկայր, գամենայն բնոյթ չէ՞ օրինակը նորակազմ իշխանութեան մը։

«Նորօրինակ կեցուածքը անշուշտ կը բխէր ոչ միայն քաղաքական հասունութենէ, գիտակից ու ողջամիտ դրսեւորումէ, այլեւ հայրենի դեսպանատան իր հաւատարմութիւնը իր ազատական հոգեւորումին մէջ դիմելու առողջ տրամաբանութենէն։

Դժբախտաբար սակայն, երբ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական Կուսակցութենէն ներս փոխրաքի հերձուած մը առաջացաւ, առանց յիշատակելի հետեւանքներու կամ արժանի անդրադարձներու կուսակցութեան վրայ, Հայաստանի համապատասխան իշխանութիւնները գտնուեցան կրկնակի, այսպէս անհեթեթի բերանգումներու մէջ։

ա. Արդարադատութեան նախարարութիւնը բռնաբարեց հանրապետութեան օրէնքը, երբ հերձուածի մը ընծայեց «Ռամկավար Ազատական (Լիբերալ Դեմոկրատական) կուսակցութեան» անունը, որովհետեւ ըստ օ-

ու ոյժիկի դերակատարութեան մէջ կը գտնուի, մէկ կողմէն «բեկադրութ»-ի կամակատարութեամբ, իսկ միւս կողմէ ալ կաշկանդներու ոճով։

Հարցը սակայն այն է, թէ այս բոլորին մէջ ո՞ւր է արդարադատութեան նախարարութիւնը. ինչպէ՞ս կը բացատրէ պետութեան կողմէ իսկ հռչակուած օրէնքի մը անտեսումը, ի՞նչով կ՚արդարացնէ իր... անարդարութիւնը եւ, վերջին հաշւով, արդեօք ինքնիշխան պատասխան չպա՞տ տալու բացատրութիւն մը, թէ ինչո՞ւ հերձուած մը նախապատուած է օրինական կուսակցութեան մը իրավիճակէն։

Իսկ երբ Հայաստանի ՌԱԿ-ի նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանին (իրմէ արդարադատութեան նախարարին) ուղղուած խնդրագիր-նամակներն ալ մինչեւ մնան անբացատրելիօրէն անպատասխանի, եւ այս ու այլ կարգի խաղերութիւնները մինչեւ շարունակուին, արդեօք մինչեւ չհասնի՞նք, թէ օրէնքները ինչո՞ւ են, որո՞նց համար են եւ թէ այս բոլորին առաջացած խառնաշփոթութեանց պատասխանատուութիւնը որո՞ւն վրայ կ՚իյնայ։

ՊԱՐՈՅՐ ԱՂՊԱՇԵԱՆ,
«Զարթօնք», 17 Յունուար, 1995

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Տիրան արք. Կյուրեղյան. «Մխիթարանք գտնել ամենքի համար»

Տասնյակ ազգությունների տան [illegible] Ռուսաստանի Դաշնությունը նաև տարբեր դավանանքների երկիր է։ Բնականաբար, [illegible] Ռուսաստանի [illegible] [illegible] Ազգային [illegible] [illegible] Ռուսաստանի Հայոց թեմի առաջնորդ Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյանը։

– **Այդ ընտրությունների բերեւս կարեւորություն է տալիս այն, որ կաթողիկոսն առանձնահատուկ դեր է խաղում հայերի կյանքում եւ առհասարակ հասարակական կյանքում։**

– Դարերի ընթացքում Հայաստանի պատմության բոլոր շրջադարձային փուլերում ազգային կյանքի հիմնական արժեքների երաշխավորը մնում էր կաթողիկոսը։ Այդ հույսը հարատեւում է նաեւ ներկայիս շատ ծանր ժամանակաշրջանում։ Մեր լավագույն մտածողներն արդեն վաղուց ընտրել են ազգի եւ հավատքի պահպանման գլխավոր ուղին. դա լավ հարաբերությունն է Ռուսաստանի, ռուս ուղղափառ եկեղեցու հետ։ Այդ նպատակով անգնահատելի քաներ է գործադրել Մոսկվայի եւ Համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիյ Բ-ն։ Նրա առաջարկությամբ, մասնավորապես, կայացել է երկու հանդիպում, որոնց մասնակցում էին Ադրբեջանի հոգեւոր առաջնորդ շեյխ ուլ իսլամ Ալլահշուքյուր Փաշազադեն եւ արդեն այն ժամանակ ծանր հիվանդ Նորին սրբազնություն Վազգեն Առաջին հանձնառությամբ եւ։ Շեյխ ուլ իսլամի եւ իմ դիրքորոշումն այն է, որ ինչքան էլ դժվար լինի, քայլերը հնարավոր են միայն մեկ ուղղությամբ. բանակցություններ եւ հաշտություն։

– **Գոնե համառոտակի պատմեցեք, խնդրեմ, Ռուսաստանի հայոց թեմի մասին։**

– Այն ընդգրկում է Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելոռուսիայի, Մոլդովայի, Միջին Ասիայի եւ Մերձբալթիկայի պետությունների տարածքում ապրող հայ բնակչությանը։ Ինչպես ուրիշ ժողովուրդների, այնպես էլ հայերի բազմաթիվ ներկայացուցիչներ ձուլվել են ռուսական պատմությանն ու մշակույթին։ Մինչեւ 1988 թվականը, այսինքն նախքան երկրաշարժը, այդ շրջաններում հայերի թիվը պաշտոնապես հասնում էր 1,5 միլիոնի։

– **Հայաստանի իրավիճակը ներկայումս շատ բարդ է։ Նրա բնակչության հաշվարկվող մարդասիրական օգնության գրեթե միակ աղբյուրը (իսկ այնտեղ այսօր էլ ապրում են տարբեր ազգությունների մարդիկ, այդ թվում ռուսներ), դառնում է ազգականների աջակցությունը, որոնց շատ սերունդներ ապրում են Ռուսաստանում։ Վերջերս ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում տարածեց, որ դուք Վիկտոր Չեռնոմիրդինին խնդրել եք դյուրացնել այդ օգնության ուղին։**

– Այո, ես Չեռնոմիրդինին խնդրել եմ ինչությունն առնել հատկապես երկրաշարժի շրջաններում կարիքավոր բնակչությանը օգնություն հասցնելու գործում առկա որոշ սահմանափակումներ վերացնելու հարցը։ Մասնավորապես հնարավոր կլիներ գոնե ծնողներ մաքսատուրքից ազատել հի վանդանոցներին, դպրոցներին, բարեգործական հաստատություններին հասցեագրվող ծանրոցները, ինչպես նաեւ դասագրքերն ու գիտական գրականությունը։ Իհարկե, այդ մասին խոսելիս ես գիտակցում եմ, որ այսօր դժվար է ամենքի, եւ առաջին հերթին հենց ռուս ժողովրդի համար, որն արդեն բավական շատ բան է դրել եղբայրության ընդհանուր սեղանին, այդ ազնիվ գործում ռուսների ավանդը տեսնում են ամենքը եւ տեսնում է Աստված։ Հուսով եմ, կգա այն օրը, երբ բոլոր ազգությունների զավակները ու քերաբնակիչները կվերադառնան հայրենի օջախներ եւ պատշաճը կհատուցեն նրանց, ովքեր ծանր պահին ապաստան տվեցին իրենց։

– **Ներկայումս շա՞տ ծխականներ ունեք։**

– Նրանց թիվն զգալիորեն ավելացել է։ Ցանկալի է, որ նրանց մեջ էլ չլինեն խտրություններ։ Գալիս են ընտանիքներով, դիմում տարբեր հարցերով, եւ ես պետք է մխիթարանքի խոսքեր գտնեմ ամենքի համար։ Արդ, մի՞թե մենք տարբեր դավանանքների հոգիներով, չենք կարողանա հարկ եղած խոսքերը գտնել մեր բոլոր ծխականների համար։

ԳԵՈՐԳԻ ՍԵՄԻՐՅԱՆ
«Իզվեստիա», 24 հունիսի

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Բնատնտեսությունն ազգային գաղափարախոսության տեսանկյունից

Ճիշտ նույն ֆեոդալական մասնատվածության հիմքը կազմող բնատնտեսությունը այսօր իրականություն է

Դեռ առաջին ոտեսական կազմակերպումների երեւան գալուց, քաղաքակրթության եւ տնտեսության միջեւ դեռեւ մինիստական սկզբունքով գոյացած անխախտելի կապը պայմանավորեց այդ ոլորտների զուգընթաց զարգացումը։ Այդ զարգացման առաջադեմ կամ հետադեմ բնույթը արտահայտվում է սոցիալական գործոնով՝ այն է, թե ինչպես են քաղաքական եւ տնտեսական իրադարձություններն անդրադառնում տվյալ երկրի բնակչության նյութական եւ հոգեւոր կյանքի վրա։ Այս պարագայում Հայաստանն այսօր բավականին նուրբ ու փխրուն կառույց է։

Ելնելով այն հանգամանքից, որ քանակն է յուրաքանչյուր էվոլյուցիոն «զարգացման» գլխավոր ցուցանիշը (իսկ մեր «առաջընթացը» էվոլյուցիոն բնույթի է), կամա թե ակամա ընդունելի է դառնում այն փաստը, որ ժողովրդական տնտեսության հիմքը կազմող արտադրողական ոլորտը այսօրվա Հայաստանում ներկայացված է գլխավորապես (ճիշտ նույն բնակչության զբաղվածության առումով) խիստ հետամնաց գյուղատնտեսությամբ։ (Գյուղատնտեսության հետամնացության պատճառները բազմազան են. անհրաժեշտ մեխանիզմների եւ աշխատանքային գործիքների բացակայությունը կամ քանակ լինելը, չափազանց բարձր տոկոսային հարկը, շուկայի բացակայությամբ պայմանավորված գյուղացու անշահագրգռվածությունը արտադրանքի թե որակի ու թե քանակի մեջ։ Այս ամենը հատուկ խոսակցության առարկա է)։ Այնուամենայնիվ բնակչության կտրուկ նվազման պատճառով (1993-ին ոչ պաշտոնական տվյալներով արտագաղթել է շուրջ 750000 մարդ) եւ դրան զուգահեռ հողի սեփականաշնորհման հետեւանքով, հանրապետության ներսում ստեղծվել է այնպիսի հակասական իրավիճակ, երբ նույնիսկ էվոլյուցիոն գյուղատնտեսությունը ունակ է արտահոսելու քաղաքային բնակչությանը համապատասխան արտադրանքով։ «Շնորհիվ» այն բանի, որ Հայաստանն այսօր դե ֆակտո ագրարային երկիր է, գյուղատնտեսական մթերքի վաճառքի պահանջ նկատելի է սոսկ մի քանի կիսալքված քաղաքային եւ քաղաքատիպ բնակավայրերում։ Ավելին, առաջանում է ավելցուկ ու կարծես դա խթանիչ գործոն է շուկայական հարաբերությունների զարգացման պարագայում։ Սակայն իրականում այդպես չէ, անգամ հակառակը. հանրապետությունում ներկայումս առկա է ֆեոդալիզմի ժամանակաշրջանին հատուկ այնպիսի օդիոզ երեւույթ, ինչպիսին է բնատնտեսությունը։

Ինչո՞վ է պայմանավորված վերջինիս «վերածնունդը» եւ ինչ սոցիալական հետեւանքների այն կարող է հանգեցնել։

Հայ ժողովրդի քաղաքական եւ սոցիալ-տնտեսական զարգացման հետեւանքով, ելնելով կլիմայական, ռելիեֆային եւ այլ պայմաններից՝ հանրապետության տարածքում օբյեկտիվորեն ձեւավորվել են առանձին շրջաններ (մեր դեպքում գյուղատնտեսական), որոնք հատկապես խորհրդային խաղաղ ժամանակահատվածում բնական եւ աշխատանքային ռեսուրսների առավել արդյունավետ օգտագործման նպատակով մասնագիտացված էին տվյալ տեղանքին համապատասխան, սոսկ առանձին ճյուղերի զարգացման վրա (օրինակ՝ Արարատյան դաշտ՝ խաղողագործություն, այգեգործություն, Շիրակ՝ հացահատիկ, հյուսիս արեւելք՝ այգեգործություն, այդ թվում՝ մերձարեւադարձային, ծխախոտագործություն եւ այլն)։ Սա նորմալ տնտեսավարման եւ էվոլյուցիոն տեսակետից հիմնավորված բաժանում էր։ Սակայն վերջին տարիների դառը փորձը (չարդարացված ծախսեր, արդյունքի տեղափոխման հետ կապված նյութական եւ բարոյական դժվարություններ, անորակ հումք, ժամանակի կորուստ եւ այլն) պայմանավորեց գյուղատնտեսության զարգացման այլ ընթացք, երբ անհատ տնտեսությունների համար անհամեմատ նպատակահարմար է դառնում զարգացնել հողագործության կամ անասնապահության հիմնական ճյուղերը տվյալ շրջանում։

Սրանում առկա է տրամաբանական հարցը. եթե նման գործընթացը դատապարտված է օրինակ նույնչափ փոքր, բայց հարթավայրային Բելգիայում, ապա մեզ մոտ այն կիրառելի է։ Բանն այն է, որ շնորհիվ հանրապետության բնակլիմայական եւ ռելիեֆային առանձնահատկությունների, հատկապես բարձրադիր գոտիականության (երբ կլիմայական պայմանները միմյանց հաջորդում են ոչ թե հյուսիս-հարավ, այլ պատկերավոր ասած՝ ստորոտ-գագաթ ուղղությամբ), Հայաստանի գրեթե բոլոր շրջանները (բացառությամբ Սեւանի ավազանի, Արարատյան հարթավայրի եւ հյուսիսարեւելյան հատվածի) ներառում են հանրապետության կլիմայի ողջ տարրերը։ Այլ կերպ, Հայաստանն այսօր գյուղատնտեսական առումով մասնատված է բազմաթիվ «մինի հայաստանների»։ Այս ամենի հետ մեկտեղ՝ բեռնաթափված քաղաքների հետ կայուն առեւտրական կապեր են հաստատում սոսկ մերձակա վերադարձֆիկացված շրջաններ (Արտաշատի, Արարատի, Մասիսի, Էջմիածնի, Արմավիրի, Աշտարակի), որոնք քաղաքային բնակչությանը մատակարարում են (շուկաներում) ոչ միայն «ավանդական», այլ նաեւ այն գյուղատնտեսական մթերքները (օրինակ՝ կարտոֆիլ, կաղամբ, գազար եւ այլն), որոնք նախկինում բերվում էին հատուկ մասնագիտացված շրջաններից։ Հանրապետության զգալի հատվածն ունենալով գյուղատնտեսական մթերքի որոշ պաշար, այդուհանդերձ դուրս է մղվում առուծախի գործընթացից։ Դա մեծապես վերաբերում է հեռավոր, ինչպես նաեւ ոտեսական մայրուղիներից (Երեւան-Գյումրի, Երեւան-Աշտարակ-Վանաձոր-Ալավերդի-Այրում-Բագրատաշեն, Երեւան-Սեւան-Դիլիջան-Իջեւան, Երեւան-Արարատ-Եղեգնաձոր-Վայք-Սիսիան-Կապան) կտրված տեղանքներին։ Այսպիսով՝ նման շրջաններում (տվյալ դեպքում ոչ վարչական իմաստով) ակամա ձեւավորվում է բնատնտեսության վարման կերպը, երբ ստացված մթերքը չի հանվում վաճառքի։ (Ուղղակի արդյունավետ չէ, օրինակ, Նոյեմբերյանի ընտիր դեղձը հասցնել մասնավորապես կիսալքված Երեւան եւ վաճառել նույն Արտաշատի դեղձի գնով։ Տվյալ պարագայում նպատակահարմար է ապրանքափոխանակությունը հենց տեղում)։

Բնատնտեսության գլխավոր սոցիալական հետեւանքը ազգային գաղափարախոսության տասանումն է։ Նկատենք, որ հենց այդ տնտեսության հենքի վրա առաջ եկավ ֆեոդալական մասնատվածության երեւույթը։ Սա կայուն եթե միջնադարում այն պայմանավորված էր էվոլյուցիոն զարգացման օրինաչափությամբ, ապա այժմ կրում է հեղափոխական բնույթ։ Ազգի մասնատվածությունը կարող է ճակատագրական լինել Հայաստանի պետության համար։ Այսօր նորածին կամ վերածնված պետությունները (եթե նրանք զաղութ չեն) կարող են գոյատեւել լոկ ազգային գաղափարախոսության միջոցով։ Ներկայումս, երբ մեզանում մշակվում է ազգային գաղափարախոսության կոնցեպցիան, անհրաժեշտ է առանձնակի ուշադրությամբ հաշվի առնել մեկուսացված խավերի «տրամադրությունները»։ Նրանց թիվը զգալի է։ Ավելին, վիճակագրական տվյալների վկայությամբ, հնարավոր է, որ շուտով հավասարվի հանրապետության քաղաքային եւ գյուղական բնակչության թիվը։ Սա բավականին նուրբ հարց է եւ այստեղ է, որ խաչվում են սոցիալական, տնտեսական եւ քաղաքական համախ ի րարամերժ շահերը։

ԱՐԹՈՒՐ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ՖՐԱՆՍԻԱ

Նախագահական ընտրությունների նախօրյակին Բալադյուրը արդեն միավորներ է շահում

Մի քանի ամիս է մնում նախագահական ընտրություններին: Ֆրանսիացիները գրեթե հավելից դուրս են գրել իր, ժանդասի ժամկետը ավարտող Միտերանին, և չեն ասում նրա անբուժելի հիվանդության մասին: Նախընտրական պայքարը գնալով սրվում է նախագահի պաշտոնի հավակնորդների միջև: Էդուար Բալադյուրը, անշուշտ, ամենաառաջինն դիտվում է: Օրերս նա վերջապես հայտարարեց, որ մտադիր է իր թեկնածությունը առաջադրել երկրի նախագահի ընտրություններում: Դրան նպաստեց մի դեպք, որի շնորհիվ Բալադյուրը նորից հայտնվեց երկրի ուշադրության կենտրոնում: Խոսքը Մարսելի օդանավակայանում տեղի ունեցած դեպքերի մասին է, երբ ալժիրյան խլամական ահաբեկիչները պատանդ էին վերցրել «Էր Ֆրանս» ավիաընկերության ուղևորներ: Ինքնաթիռը ազատագրելու գործողությունը ղեկավարում էր անձամբ երկրի վարչապետը:

Ֆրանսիացիները պատրաստ էին այդ դեպքին: Առնվազն մեկ ամիս առաջ ֆրանսիական հատուկ ծառայությունները մի զեկուցագիր էին նախապատրաստել ինքնաթիռի վրա հնարավոր հարձակման մասին կամ Ալժիրին մոտենալու ճանապարհին, կամ էլ ալժիրյան օդանավակայանում: Նկարագրված էր նույնիսկ, թե ահաբեկիչները ինչ զենքով են զինված: Ինքնաթիռում գտնվող ահաբեկիչների և բոլորին կարգավորող աշտարակում նստած ալժիրյան «ճգնաժամային» խմբի բանակցությունները ձայնագրվում էին ֆրանսիական հատուկ ծառայությունների կողմից և հաղորդվում Փարիզ: Շնորհիվ դրան Փարիզին հայտնի դարձավ, օրինակ, որ ահաբեկիչները որ խմբավորմանն են պատկանում: Ինքնաթիռի հրամանատարը, իմանալով, որ դրանք այսպես կոչված իսլամական զինված խմբավորման անդամներն են և պայքարում են Ալժիրի կառավարության դեմ, հասկացավ, որ հարձակումը ալժիրյան հողում հղի է զոհերով, և բոլորին անհրաժեշտ է: ...վիճակում իրեն դրսևորելու առիթ: Իմանալով ահաբեկչական գործողության մասին, Բալադյուրը անմիջապես ընդհատեց Ծննդյան տոների արձակուրդը Ալպյան լեռներում և բռավ Փարիզ, որտեղից անձամբ սկզբից մինչև վերջ ղեկավարեց գործողությունը: Հասկանալի է, որ անհաջողության դեպքում Բալադյուրին կհննադատեին, և նրա հաղթանակը...

Բալադյուրը անձամբ դիմեց Ալժիրի նախագահին, խնդրելով չդիմել բռնի գործողությունների, և իր դահլիճի կարծիքով, կարծիքն առաջարկեն կխզվեր, նույնիսկ չսպասելով ընտրությունների անցկացմանը:

պատասխանատվությամբ, ինքնաթիռին թույլ տալ թռչել Ֆրանսիայի տարածք և վայրէջք կատարել Մարսելում: Այնտեղ էլ գործողությունն ավարտեց ֆրանսիական հատուկ նշանակության ջոկատը:

Այդ գործողության բարեհաջող ավարտը խոսք ժամանակին էր վարչապետի համար, որը պատրաստվում է դառնալ նախագահ: Ճակատագիրը նրան մատուցեց ծայրահեղ խրա-

Հասարակական կարծիքի հարցումները, ինչպես և նախկինում, վկայում են, որ ֆրանսիացիները նախապատվությունը տալիս են վարչապետին: Հարցման ենթարկվածների 58 տոկոսը համոզված է Բալադյուրի հաղթանակին: Հիմնական մրցակիցներին նա գերազանցում է մոտավորապես 30-35 տոկոսով:

ՏԵՆՐԻԿ ԱՐԱՅԱՆ

ՏԱՍՏԱՌՈՏ

Գերմանիան դեմ է Չեչնիայի անկախությանը

ՔՅՈԼՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՌԻԱ ՄՆԱՐՔ: Ինչպես հայտարարեց Գերմանիայի արտգործնախարար Կլաուս Քինկելը, Ռուսաստանի առևտրական առաջին գործընկերը հանդիսացող Գերմանիան մտադիր չէ Չեչնիայի դեպքերի պատճառով տնտեսական պատժամիջոցների դիմել Ռուսաստանի նկատմամբ: «Մենք չենք ուզում Ռուսաստանի դեմ տնտեսական պատժամիջոցներ կիրառել», ընդգծեց նա, ելույթ ունենալով Գերմանիայի ռադիոյով: Դրա հետ մեկտեղ նախարարը նշեց, որ Չեչնիայի հակամարտության պատճառով նախագահ Բորիս Ելցինը «կարող է կորցնել ժողովրդավարի իր վարկը»:

Թուրքիան 3 մլն դոլլար է տվել ամերիկյան ֆիրմաներին խառոզչության համար

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: ԱՄՆ արդարադատության գերատեսչությունը տարածել է փաստաթղթեր, որոնք վկայում են, որ 1994 թ. Թուրքիան ամերիկյան ֆիրմաներին ավելի քան 3 մլն դոլլար է վճարել իր օգտին լոբբիություն ու խառոզչություն անելու դիմաց, «Սնարին» հայտնեցին Հայկական անկախ մամլո կենտրոնում: Պատվիրատուները եղել են Թուրքիայի կառավարությունը, ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպանությունը, Թուրքիայի կենտրոնական բանկը: Ամերիկյան աղբյուրները ընդգծում են, որ բրնամեծ խառոզչության համար ծախսվում են ամերիկացի հարկատուների փողերը, որոնք ԱՄՆ-ը Թուրքիային է հատկացնում իբրև ֆինանսական և ռազմական օգնություն: Միևնույն ժամանակ, Թուրքիայի կառավարությունը շարունակում է Կիպրոսի օկուպացումը, Թուրքիայում հույն և հայ համայնքների հալածանքները: Վաշինգտոնում թուրքական լոբբին անվանում են «տանջարարների լոբբի»:

ԱՍԻԱ

Չինաստանը նշում է գարնան տոնը` Նոր տարին

Այսօր, հունվարի 31-ին Չինաստանը նշում է գարնան տոնը, ամենատարածված ու ամենաժողովրդական, հազարամյա պատմություն ունեցող տոներից մեկը, որը նշում են ոչ միայն չինացիները, այլև ճապոնացիները, վիետնամցիները, կորեացիները: Չինական լուսնային օրացույցի համաձայն այս տոնը համարվում է Նոր տարի, բայց մեզ հայտնի ավանդական Նոր տարին նույնպես նշվում է չինացիների կողմից: Տոնից մի քանի օր առաջ արդեն զգացվում է համընդհանուր ուրախություն: Բոլոր տների դռներին փակցվում են կարմիր թղթերի վրա գրված զույգ գրություններ, որոնք հիմնականում արտահայտում են գեղեցիկ ցանկություններ: Մանյակները զարդարված են Նոր տարվա նկարներով: Տոնի նախօրեին բոլոր չինացիները, որտեղ էլ լինեն, ձգտում են վերադառնալ տուն և տոնը նշել ընտանիքի հետ: Ըստ ավանդույթի բոլոր անդամները միասին պատրաստում են համեղ ճաշատեսակներ, պելմեններ, և հատկապես ձուկ: Ի դեպ, «ձուկ» բառը չինարեն հնչում է «յուի», որը նշանակում է «առատ լիություն մեջ»: Կան նաև շատ այլ ճաշատեսակներ, որոնք խորհրդանշում են երջանկություն, երկարակեցություն ու հաջողություն:

Գիշերը, զրո ժամին սկսվում է հրավառությունը, և տոնախմբությունը շարունակվում է մինչև առավոտ:

Մի քանի օր շարունակ մարդիկ պարում են ազգային պարեր «Յանգե», «վիշապներ» և «առյուծներ»: Ու թեև պաշտոնապես ոչ աշխատանքային օրերը Նոր տարվա առաջին երեք օրերն են, սակայն իրականում տոնը նշվում է մոտ մեկ շաբաթ: Ի դեպ, կախված լուսնային օրացույցից, այդ տոնը ամեն տարի նշվում է տարբեր օրերի:

Ինչպես հայտնեցին Հայաստանում Չինաստանի դեսպանությունից, Երևանում այդ տոնը կնշեն միայն դեսպանության չինացի աշխատակիցները:

Ա. Հ.

«ԱՅՍԲԵՐԳ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
COMPANY
ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
բեռների ավիափոխադրում
ԵՐԵՎԱՆ - ՄՈՍԿՎԱ
(ԻԼ-76ՏԴ ինքնաթիռով, Չկալովսկի օդանավակայան)
Մատչելի գներ
Վճարումը` ցանկացած ձևով
Կանոնավոր չվերթեր
Բեռնման ժամանակը` 6 ժամ
Հնարավոր է հումքի, սարքավորումների, նավթամթերքների, արդյունաբերական ապրանքների պայմանագրային առաքում ԱՊՀ և արտասահմանյան երկրներից:
Հանրապետության հր., Միությունների տուն, 3-րդ հարկ, սեն. 32
☎ 520531, 560633, 565095

ԵՎՐՈՊԱ

Արեւմուտքը գոհ է Լեհաստանի տնտեսական բարեփոխումներից

Լեհաստանի տնտեսությունը «զարմանալի կենսունակություն» հանդես բերեց կառուցվածքային բարեփոխումների և նախկին ՏՓԽ-ի շուկաների կորստյան պայմաններում: Սակայն հարածուն ծախսերը կարող են թուլացնել Լեհաստանի կայուն աճի և աճի հետագա կրճատման կարողությունները: Այդ մասին ասվում է հեսկոմունիստական Լեհաստանի տնտեսության վերաբերյալ Տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպության տարածած երկրորդ հաշվետվության մեջ, որն ընդհանուր առմամբ լավատեսական բնույթ է կրում:

Շուկայական տնտեսությանն անցնելու ժամանակաշրջանում ամենածանր բեռն ընկավ գործազուրկների ուսերին, իսկ ամենամեծ օգուտը քաղեցին գործարարները, կենսաթոշակառուները և ավանդական ճյուղերում լավ վարձատրվող տեղերը պահպանած բանվորները:

Մասնավոր հատվածը, որն այժմ ապահովում է ներքին համախառն արտադրանքի կեսից ավելին և աշխատատեղերի 57 տոկոսը, դարձել է տնտեսական աճի շարժիչ ուժը: 1992 թ. արդյունաբերության մեջ աշխատանքի արտադրողականությունն աճեց 13 տոկոսով, իսկ 1993 թ.` ևս 9,6 տոկոսով:

Թեև անցյալ տարի գործազրկության մակարդակը հասավ 16 տոկոսի, աշխատատեղերի կրճատման տեմպերը դանդաղեցին: Պարտքի վճարման պարտավորությունների նորացումը նշանակում է տոկոսային ավելի մեծ վճարումներ և բյուջետային ծախսեր: Բյուջեի պակասորդի զսպման և աճի սահմանափակման ջանքերի վրա ազդեց նաև կենսաթոշակների աճը, որը 1989-93 թթ. միջին աշխատավարձի աճի տեմպերը գերազանցեց 18 տոկոսով:

Կազմակերպության հաշվետվության մեջ ընդգծվում է, որ Լեհաստանում տնտեսական վերափոխումներն ավելի առաջ են գնացել, քան ժամանակին կանխատեսում էին բազմաթիվ մեկնաբաններ: Տնտեսագետների կարծիքով, ի տարբերություն արևելաեվրոպական շատ երկրների, Լեհաստանն ապահովել է այն հիմնական ցուցանիշները, որոնք անհրաժեշտ են եվրամիության հավակնորդ դառնալու համար: Դրա շնորհիվ անցյալ տարվա ապրիլին Լեհաստանը Հունգարիայի հետ և ռամիությանն անդամակցելու պաշտոնական առաջարկություն արեց:

Ավելի քան 5 տարի է անցել այն պահից, երբ Լեհաստանում սկսվեց նախկին կոմունիստական երկրների մեջ առենածավալուն ցնցաբուժման ծրագրի իրականացումը, որն ընդգրկում էր մի շարք արմատական բարեփոխումներ: Այդ համարձակ քայլն իրեն արդարացրեց 1992 թ., երբ Լեհաստանն սկսեց վերածնունդ ապրել անկումից հետո:

Երկրի մասնավոր հատվածի դինամիկ աճը բավական կայուն մակրոտնտեսության հետ մեկտեղ մանեուրելու ասպարեզ է բացում Լեհաստանի ծախ ժողովրդավարական դաշինքի ու գյուղացիական կուսակցության կառավարական կոալիցիայի առջև:

Միաժամանակ զգալի փոփոխություններ են տեղի ունենում երկրի բանկային համակարգում: Ներկայումս Լեհաստանում սեփական բանկ բացելու փաստորեն միակ հնարավորությունն արդեն գոյություն ունեցող վարկային հիմնարկի գնումն է: Դա վերաբերում է ինչպես լեհ, այնպես էլ օտարերկրացի ներդրողներին, որոնք ձգտում են դրամ ներդնել բանկային հատվածում: Այդ խիստ սահմանափակումը օրենսդրական կարգով ձևակերպված կամ վավերացված չէ, սակայն գրեթե երկու տարի է, ինչ կիրառվում է Լեհաստանի ազգային բանկի կողմից: Մի շարք դիտորդների վկայությամբ, բանկերի արտոնագրման խաղաղականության մեջ այս փոփոխությունը տեղի ունեցավ այն բանից հետո, երբ երկու տարի առաջ վստահություն ներշնչող «Բեսպեկնա կասա» բանկի տեր Գրոբելնին շահավետ տոկոսներով բնակչությունից բանկի հավաքած փողերն առնելով փախավ երկրից:

Ներկայումս Լեհաստանում կան տասնյակ առևտրային բանկեր, որոնք ստեղծվել են 1989 թվականից հետո: Կան նաև մի քանի պետական բանկեր, ինչպես նաև բազմաթիվ մանր կոոպերատիվ գյուղատնտեսական բանկեր, որոնք սպասարկում են ագարակատերերին:

Տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպությունը գտնում է, որ պետք Լեհաստանի կառավարությունը հաղթահարել է գերարժեքրման վտանգը, նա դեռ պետք է դրամական խիստ քաղաքականություն վարի ներկայումս 25-35 տոկոսի հասնող սղաճի մակարդակը նվազեցնելու համար: Կառավարությունը պետք է նաև միջոցներ գտնի հաղթահարելու պետական պարտքի վճարման հարածուն ծախսերը` առանց մեծացնելու բյուջեի պակասորդը, որը ներկայումս կազմում է ներքին համախառն արտադրանքի 4,1 տոկոսը:

«Ֆինանշըլ թայմս»,
24 հունվար

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Հերթ կյանքս ընչի՞ անցավ»

Գուժ Մանուկյանը լրիվ դատարկության մեջ է

«Դպրոցն ավարտելուց հետո գործերս [illegible], միավորները ճիշ էին, չէի ընդունվում: Նոր՝ Ալեքսանդր Արմանդյանի նախաձեռնությամբ եւ ծանոթությամբ, հայտնվեցի գեղարվեստա-թատերականում՝ Վարդան Աճեմյանի կուրսում: Աճեմյանը նախապես ասել էր՝ տաղանդավոր կուրս եմ հավաքել, միջակություններ պետք չեն: Արժանապատվությունս կոտրած, որոշեցի «վրեժխնդիր» լինել: Աճեմյանը ճիշտ էր ասում, հայտնվել էի մի կուրսում, որ Արմեն Ջիգարխանյանն էր, Երվանդ Ղազանչյանը, Տիգրան Լեւոնյանը, վաղամեռիկ Նորայր Մարգսյանը, Օհան Դուրյանի կինը՝ Քնարիկը, Կյարամ՝ Ավետ Ավետյանի հայրը... Գայա Նովենցն ու ես վերջինն եկանք»: Ինչքան էլ թվարկված անունների ցանկը մոտավորապես ուրվագծում է դերասան Գուժ Մանուկյանի տարիքը, նա համառորեն չի ծերանում, նույնիսկ հիմա, երբ իր ասելով, դատարկության մեջ է:

— Հանդիսատեսը ձեզ դեռ ուսանող է ճանաչում: Հենրիկ Հովհաննիսյանն իր հոդվածում գովում էր ձեր ռեժիսորական աշխատանքը: Ո՞ր գործի մասին էր ակնարկում:

— «Մայր Ամիկարը» նկատի ունի երեւի: Բեմադրելու մտադրություն չունեի. Արմեն Խանդիկյանը խնդրեց հարակից ռեժիսոր լինել, սեղանի շուրջը փորձերն անցկացրի: Հետո Լեւոն Թուխիկյանի առաջարկով էլ ուրիշ բեմադրիչ չհրավիրեցին: Բավական բողոքեցի, որովհետեւ գիտեի թիրախ էի դառնալու: Բացի դրանից, ես դերասանի արվեստը բարձր եմ գնահատում:

— Դերասանակա՞ն թատրոնի կողմնակից եք:

— Միայն դերասանական թատրոնի: Ֆիլմ, ներկայացում դիտելիս, առաջին հերթին, հետեւում եմ ոչ թե ռեժիսորական գյուտերին, այլ դերասանի խաղին: Ամբողջ ներկայացումը (ֆիլմը) նայում եմ դերասանական [illegible] ելնելով: Իհարկե, հայտնի բան է, լավ ռեժիսորը «մեռնում» է դերասանի մեջ, ես դրա կողմնակիցն եմ: «Մայր Ամիկարի» հաջողությունն այն էր, որ բեմադրիչի իմ աշխատանքը դերասանական [illegible] էր ելնում, նրա կողմից արված աշխատանք էր, դրա համար էլ հաջողություն ունեցավ:

— Ռեժիսորական մտքիչը ձեր մեջ շա՞տ բան է մեռցնում, թե ընդվզումի մեջ ի վերջո դուք հաղթում եք: Բեմում անկա՞խ եք:

— Իմ ստեղծագործական կյանքում աշխատել եմ 4-5 տասնյակ ռեժիսորների հետ (կինո, թատրոն, հեռուստատեսություն): Փորձել եմ իմ անհատականությունը տալ: Հենրիկ Մալյանի մի խոսքն եմ հիշում մի ֆիլմի առիթով (որտեղ դերակատարումս ես էլ չէի հավանել). «Նայում եմ Գուժը չի, բայց գործը տանի, էլի դու էիր»: Մատների վրա կարելի է թվել այն ռեժիսորներին, որոնք դերասանի «կողմից» են: Ինչ վերաբերում է ընդվզմանը, կասեմ՝ լավ դերասան եմ: Ռեժիսորը ինչ ասում է, լսում եմ, փորձում հասկանալ ինչ է ուզում: Հրաչյա Ղափլանյանի հետ աշխատելը հեշտ էր, դերասաններս լսում էինք ռեժիսորին, նա էլ՝ մեզ: Ես Էդմոնդ Քյոսայանին նույնպես էլ չհասկացա: Նրա «Հուսո աստղում» էի խաղում, հարցնում էի ինչո՞ւ եմ սա անում, ասում էր կարեւոր չէ, դու արա, ինչպես քեզ ասում են, ես գիտեմ ինչ եմ անում: Իմ կարծիքով, սա կոտրած դերասանական աշխատանք է, ես պատասխանատու չեմ իմ արածի համար, իսկ ստեղծագործականի մասին խոսք ընդհանրապես չկա:

— Այսինքն խամաճիկ եք դառնում:

— Այո, դեմ եմ խամաճիկությանը: Ռեժիսորին լսելուց հետո դերասանը պիտի ինքնուրույն աշխատի: Քո դերի հեղինակը դո՞ւ պիտի լինես: Նոր բան սկսելիս հիվանդագին վախի զգացում ունեմ, բա որ դերը ինձ ոչինչ չհուշեց:

— Հանդիսատեսը ճանաչում է Գուժ Մանուկյանին իբրեւ լուռ, հոգեբանական ապրումն իր մեջ կրող, ռոմանտիկ, խենթ կերպարներ մարմնավորող դերասանի: Այն կերպարները, որոնք դրսում շատ են, չեք մարմնավորում, իդեալական կերպարներ ստեղծելով հակադրությունն ուզում եք մեծացնե՞լ:

— Իդեալական մարդ չկա: Կնոջս որ խոսեցնեք, իմ մասին այնքան բացասական բան կասի, որ հանդիսատեսին դժվար թե հասկանալի լինի: Երբ բեմում տեսնում եմ կերպարներ, որոնք նողկանք են առաջացնում, ինչու չստեղծել նաեւ հակառակը: Իսկ ռոմանտիկայից հեռու լինել չեմ ուզում, չնայած տարիները, տարիքն ինչ-որ բան փոխում են անել: «Մայր Ամիկարում» էլ ռոմանտիկայի վրա էի դրել:

— Հիշեցի «Զբոսայգում» ռոմանտիկը: Վիոլետ Գեւորգյանի բացակայության դատարկված կամուրջը ո՞վ է հագեցնում:

— Վերջին տարիներին Վիոլետի հետ արդեն գրեթե ոչինչ չէինք խաղում, որեւէ այդ կամուրջը նրա գնալուց առաջ էլ մի փոքր խարխլվել էր: Իսկ հիմա չէի ասի, թե կամրջի կարիք զգում եմ, քանի որ թատրոնում լրիվ դատարկության մեջ եմ:

— Ինչո՞ւ:

— Այդ ինչուն պետք է Խանդիկյանին հարցնել: Չեմ հասկանում մեր թատրոնի կարգերը, դրվածքը: Երեւի իմ բնավորությունն էլ իր մասն ունի. դուռ թակել չեմ սիրում եւ դրանով հեռացնում եմ դիմացինիս աշխատանքը: Նրանք բեմադրություններ են անում իրենց համար: Թատրոնում ունենք Լեւոն Թուխիկյան, Վլադիմիր Մսրյան եւ էլի ուրիշներ, որոնք սպառված չեն, եւ հանդիսատեսը գնում է թատրոն հենց նրանց համար: Իսկ նրանք այսօր ոչինչ չեն անում: 10 տարի կորցրել եմ այս թատրոնում, ո՞վ պիտի պատասխան տա դրա համար:

— Նաեւ հանդիսատեսի համար: Երբ գա, տեսնի, որ թատրոն չկա: Նույնը չի՞ սպառնում ձեր թատրոնին:

— Չեմ կարծում: Մեր ղեկավարը թույլ չի տա. նա աշխատասեր ռեժիսոր է: Ստեղծում է, աշխատում, բայց կուզենայի, որ չանտեսվեին թատրոնի հիմնադիրները: Ինձ առաջարկել են բեմադրություն անել, բայց դա լավ օրից չէ: Ես խաղալ եմ ուզում:

— Սոս Սարգսյանի օրինակով, չե՞ք ուզում նոր թատրոն հիմնել:

— Նոր թատրոն հիմնելու կողմնակից չեմ. նոր թատրոնն ահավոր է, ներքին կյանքի դաժան դերասանի իմ բաժնից: Իսկ թողնել թատրոնը գնալ, բացառված է: Երբ այս թատրոնի հիմնադիրներից եմ ու ինձ իմ տանը լավ չեմ զգում, ինչ-որ մեկը պիտի մտածի դրա մասին: Միխայիլ Ուլյանովի խոսքն եմ հիշում. «Երբ դերասանն ու ռեժիսորը իրար հետ ընդհանուր լեզու չեն գտնում, մեկն ու մեկը թատրոնից դուրս են գալիս»: Ես, փափուկ մարդ լինելով, աշխատում եմ հարաբերությունները չսրել, բայց ճգնաժամից դուրս գալ է պետք:

— Ո՞րն է ելքը:

— Ռեժիսորը գտնի մի բեմադրություն, որտեղ զբաղված կլինեն այդ արտիստները: Այս տարի «Ռոմեո եւ Ջուլիետ», «Օթելլո» են բեմադրում: Այնքան էլ հիմար չեմ, որ Ռոմեո, առավել եւս Ջուլիետ խաղամ, բայց կարելի՞ է նախօրոք ասել, թե «Օթելլոյում», բացի գլխավոր կերպարից էլ ով է խաղալու, որ մարդիկ դերի վրա աշխատեն: Կարելի է, չէ՞, ի վերջո խաղացանկը ճիշտ կազմել: Մեր ռեժիսորը հավանաբար ուզում է ստեղծել դերասանական նոր սերունդ: Միայն չհասկացա, Հրաչյա Հարությունյանը մի բեմադրություն արեց, ես զրկվեցի դերասանական կատարումից:

— Ձեր խոսքը վիրավորված շեշտեր ունի:

— Երբ ես, Վլադիմիր Մսրյանը, Ռաֆայել Քոթանջյանը Յալթայում նկարահանումների էինք (1992-93-ին, 2.5 ամիս) թատրոնից ուշացանք: Կապը կտրվել էր, թռիչք չկար: Իսկ գեղխորհուրդը մեր հարցը հեռացման էր ներկայացրել: Հետո, երկրորդ նիստի ժամանակ Լեւոն Թուխիկյանն էր պաշտպանել մեզ: Էսպես բաներ: Ձեր ավանդական հարցը՝ ինչ ծրագրեր ունեք, կանխեցի: Փոխարենն ասեմ, առավոտից իրիկուն անելիքս մեկն է՝ փայտ կոտրել, վառարան վառել, խանութ գնալ: Իսկ երբ լույսը հանգցնում են, ոնց որ վագրը վանդակում, աջ ու ձախ եմ խփվում փոքրիկ սենյակումս, հայհոյում եմ ինձ, իմ ստեղծողին: Դրսից կարող են ասել՝ երեւի լավ է ինչ-որ, բայց ... երբ շաբաթվա մեջ միանգամից 16 կգ քաշ գցեցի, հիվանդություններ էլ ձեռք բերած կլինեմ, մինչեւ ստեղծագործական փորձիկները խեղդում եմ կենցաղի մեջ: Ես անկախությունն այս տեսակ չեմ պատկերացրել: Մինչեւ քար ու թվանքով էին ընդունում հայրենիքից հեռացողներին: Հիմա երկմտում եմ. կգնամ, 5 տարեկան աղջկա համար երեւի բանական միակ տարբերակը գնալն է, բայց ուր եւ ինչ անելու, ինչի համար: Նկարիչ ընկերներիցս մեկը մի օր լավ բան ասաց՝ մեր հողը եւ անիծված է, եւ չտեսնված: Ասացի՝ ի՞նչ իմաստով: Պատասխանեց՝ ինչ ցցես, աճում է եւ լավ է աճում: Քար ու արոտավայրի մեջ ծնունդներ կան, լավի կողքին վատն էլ է ծնվում, գիրքն էլ, բայց լավը մոլախոտի, գիրքի մեջ կորչում է: Պակասում է մի լավ այգեպան: Այգեպան չունենք:

— Ուզո՞ւմ եք այդ այգեպանը լինել:

— Այգեպանը չէ, այգեպաններից մեկն եմ ուզում լինել: Թատրոնի մարդը, դերասանը պիտի մաքրի մոլախոտով ծածկված իր բաժին հողակտորը:

— Դերասան լինելը ձեզ համար նպատա՞կ է, միջո՞ց...

— Սկզբում ոչինչ էր կամ երեւի միջոց՝ բարձրագույնն առանց փորձի ավարտեցի: Հետո զգացի, որ դա իմ կոչումն է, թատրոնն իմ ամբիոնն է:

— Եւ ի՞նչ եք ասում այս պահին ձեր ամբիոնից:

— Հերթ կյանքս ընչի՞ անցավ:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Դովլաթյանի պատկերաշարից մինչեւ ֆիլհարմոնիկի մեղեդաշարը

Անցյալ կիրակի Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը՝ Լորիս Ճգնավորյանի ղեկավարությամբ, նվագում էր ոչ միայն երկու հազարանոց դահլիճի, այլեւ կինոռեժիսոր Ֆրունզե Դովլաթյանի ու նրա ընտանիքի անդամների համար: Դովլաթյանը, ցավոք, երեւանից բացակայելու պատճառով, ունկնդիր չեղավ նվագախմբի եւ մաեստրոյի կատարողական նոր գյուտերին (համերգին ներկա էին կինոռեժիսորի կինը եւ եղբայրը):

Երաժշտական պատկերները մտովի տանում էին դեպի Դովլաթյանի կինոաշխարհը՝ շարժական կամ ստատիկ նմանակներ արծանագրելով:

Հիշելու բան շատ կար՝ սկսած 16 ամյա Ֆրունզիկի առաջին կինոդերից, «Դավիթ Բեկում»՝ իշխան Մանսուր, մինչեւ Ներսես Հովհաննիսյանի «Օտար խաղերի» հիմնարկի տնօրենը: Ընթացքում՝ երկու գլուխգործոց. «Սարոյան եղբայրներ», «Մենավոր ընկուզենի»: Դերասանից սկսած բեմադրիչն էլ, բնականաբար, իրենն ստեղծեց. Մոսկվայում՝ «Դիմա Գորինի կարիերան» ու «Վաղորդյան գնացքները»: Երեւանյան «Բարեւ, ես եմ» կինոնկարն անմիջապես մտավ հայկական ֆիլմերի ընտրանու ցուցակ եւ պետական մրցանակի արժանացավ: Սրանից առաջ եւ հետո՝ «Երեւանյան օրերի խրոնիկան», «Երկունքը», «Կարոտը», «Երկար ապրել», «Մենավոր ընկուզենին»... Շարունակությունը կինոգետները կասեն, իսկ մենք դառնանք Լավրենյովի «Լեռմոնտով» դրամայի համար Արամ Խաչատրյանի գրած սյուիտին, որը երեւանում, չեմ հիշում, երբեւիցե լսե՞լ էինք, թե ոչ: Եւ եթե Ճգնավորյանը չնախաձեռներ, Աստված գիտե, թե երբ կլսեինք, մինչդեռ կորուստը չլսողներինն է. պախծոտ, հանդիսավոր ծոներգ, 19-րդ դարասկզբից «պոկված» հնարական մազուրկա ու վալս, պարային փոքրիկ միջնահատվածով ինտերմեցցո, վերջապես՝ «Գայանե» բալետի «Լեզգինկայի» կրտսեր քույրը, որ նվիրմանը պատշաճ նախորդին միայն թափով է զիջում, իսկ գույները... թվում էր Լերմոնտովի տեսած ամբողջ Կովկասն էին ներառել՝ արեւածագից արեւմարք, ու եկել մտել էին մեծ անհատականի՝ հայկականի մեջ: Ի պատիվ դիրիժորի, պիտի ասեմ, որ հայկականը, մասնավորապես՝ Արամ Խաչատրյանի երաժշտությունը, նրա համար առաջնային է, հիմք: Մնացածը վերնաշենք է, որը ցանկացած պահի կառուցվում է այդ հիմքի վրա: Օրինակը չի սպասեցնում, եւ, ասենք, Սեզար Ֆրանկի սիմֆոնիկ վարիացիաները շարունակում են մազուրկայի կամ վալսի հնարական գիծը: Ըստ իս, սա կոմպոզիտորի լավագույն գործերից չէ. նյութն՝ առատ, նյութի զարգացումը՝ համեմատաբար տկար, բայց երբ մենանվագողը Սուրեն Վարդանյանի նման նուրբ դաշնակահար է,

ինքն էլ նվագախմբի մշտական անդամ, տարաբնույթ նվագարանների գույներին սովոր, գույները յուրացնող, յուրացածով արծագանքող՝ ապա արդյունքը մտքերի, հույզերի բնական ծուլածո է, իսկ բնականը միշտ գեղեցիկ է: Բնական զգացմունքով է, որ ռուսերենին անհաղորդ նվագավարը Մուսորգսկին է մեկնում, այսինքն՝ ամենառուս կոմպոզիտորներին: «Ցուցահանդեսի պատկերներ» շարքը նա բնագրից առաջ Ռավելի նվագախմբի երանգներով է ճանաչել: «Թզուկից»՝ «Դյուցազնական դարպաս» Ռավելը թարգման եւ ուղեցույց է, բայց սա ընդամենը մեկ գործոն է: Ընդհանուրը հանգում է մի նախասիրության, որը դրսեւորվեց Ռուսական երաժշտության ամառային փառատոնի օրերին: «Ցուցահանդեսի պատկերներն» անռաննէլ հնչեցին՝ գեղեցիկ, պատկերավոր: Որակն էլ որակ է բերում, եւ ինձ թվաց՝ նորովի թարգմանված ընթերցումը կարող էր նույնիսկ Դովլաթյանի նման արվեստագետի ներշնչանքը շարժել՝ ի նպաստ ապագայի կինոկերպարների:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԴԼՈՒԶՅԱՆ

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

«Ես պարզապես նկարում եմ»

Լուսանկարներու բավական շատ եմ ծանոթացնում (պիտի հիացնե՞մ) հայ նկարիչներին նրանց ոչ բնորոշ համար անհերթ հարցեր տալով: Ի՞նչ արած, այդպես եմ կրթվում: Էմմա Գրիգորյանը, որի անհատական ցուցահանդեսը շաբաթ օր բացվեց Կամերային թատրոնի Fe պատկերասրահում, ասաց, որ ինքը նկարում է: «Իմ աշխատանքներս շարունակում են միմյանց: Ի՞նչ նոր, ի՞նչ տարբերություն: Իմ ստեղծագործությունների տարբերությունն է դա: Ամեն նկար մի տրամադրություն: Ի վերջո, ռեալիստական արվեստ է առաջ: Ուսուցիչներս էլ Հմայակ Ավետիսյանը, Ռուդիկ Գարգալյանը, Ռոմանոս Սարգսյանը»:

Էմմա Գրիգորյանի բավական մի կանացի, բայց եւ հնարական, գործերում միայն վերնագրերն են կանացի մտածողության արգասիք (դրանք, պատահականորեն, թե դիտմամբ, ցուցահանդեսի բացման բացակայում էին նկարների տակ): Էմմա Գրիգորյանը ծնվել է Գյումրիում: Սովորել է Երեւանի Փանոս Թերլեմեզյանի գեղարվեստական ուսումնարանում, ավարտել է Երեւանի գեղարվեստի ինստիտուտը: Նրա նկարները ցուցադրվել են արտասահմանում: Այս ցուցահանդեսը նրա երրորդ անհատականն է Երեւանում եւ կշարունակվի մոտ 10 օր:

Ռ. Խ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Շուրջօրյա հերթապահներ ՀԳՄ-ում

Հունվարի 30-ին դատական կատարածուները կրկին ժամանեցին Հայաստանի գրողների միություն, ինչպես հաղորդեցին «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին՝ ՀՀ Գերագույն դատարանի որոշումն իրականացնելու նպատակով: Նրանք շենքում կվերաբացեն օրերս կնքված մի քանի սենյակ, որոնք կհատկացվեն Հայ գրողների միությանը: Հիշեցնենք, որ նախորդ տարվա դեկտեմբերի 28-ից ի վեր գրողների միությունում ոստիկանության կողմից շարունակվում է շուրջօրյա հերթապահությունը:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ

Անդրե Աղասիի աստղային ժամը

480 հազար դոլլար մեկ մրցաշարի համար

Ավարտվեց «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որը տարվա խոստումնալից առաջին մրցաշարն է:

Ինչպես էլ անակնկալները բոլոր փուլերում շատ էին, սակայն տրամաբանական էր, որ տղամարդկանց մենախաղերի եզրափակչում հանդիպեցին ATP-ի դասակարգմամբ աշխարհի ներկայիս 2 ուժեղագույն [illegible]ախտները. թիվ մեկ ռակետ Փիթ Սամփրասը (ԱՄՆ) եւ նրա հայրենակից Անդրե Աղասին, որն ընդամենը մեկ տարվա ընթացքում ընդհանուր դասակարգման ցուցակում 29-րդ տեղից տեղափոխվել է 2-րդը: Անդրե Աղասիի առաջընթացն աղճատեցիչ է: Որ նա մեծ տաղանդի տեր թենիսիստ է, ոչ ոք չէր էլ կասկածում, սակայն նրա անկայուն ելույթները հաճախ չէին ներշնչում: Իսկ ուղղակիորեն ամբողջ աշխարհում իր բազմամիլիոն երկրպագուների, Անդրե Աղասին վերջին ժամանակներս լրիվ կերպարանափոխվել է, դարձել անհամեմատ լուրջ: Համաձայնաբար նրա մտերիմ կապը անվանի դերասանուհի Բրուկ Շիլդսի հետ մեծ դրական ազդեցություն է ունեցել: Եզրափակչի 1-ին խաղափուլը 6-4 հաշվով շահեց Փիթ Սամփրասը: Թվում էր, ամեն ինչ արդեն պարզ է, սակայն Աղասին, դրսեւորելով կամային բարձր հատկանիշներ, առավելություն հասավ հաջորդ 3 խաղափուլերում եւ, դառնալով Ավստրալիայի բաց առաջնության հաղթող, շահեց 480 հազար դոլլար: Անդրե Աղասին, կարելի է ասել, մեկ շնչով անցկացրեց ամբողջ մրցաշարը: Նա խոսր եւեւից 3-0 հաշվով առավելության հասավ Ստաֆֆորդի (Ավստրալիա, 1/64-րդ եզրափակիչ), Ժոլմարդի (Ֆրանսիա, 1/32-րդ եզրափակիչ), Ռոսնդսկիի (Կանադա, 1/16-րդ եզրափակիչ), Ռաֆտերի (Ավստրիա, 1/8-րդ եզրափակիչ), նկատմամբ: Քառորդ եզրափակչում հաղթելով Ռուսաստանի հույսին Կաֆելնիկովին, երբ կիսաեզրափակչում Անդրե Աղասին իր հայրենակից Կուրիեի հետ մրցակցում առջեւում էր 1-0 հաշվով, իսկ 2-րդ խաղափուլը շահում էր 3-0 հաշվով, վերջինս, զգալով, որ հետագա դիմադրությունն անիմաստ է, ժամկետից շուտ անձնատուր եղավ: Մասնագետների կարծիքով, Անդրե Աղասիի գլխավոր զենքը զարմանալի ռեակցիան է, հետեւի գծում խոսալի խաղը եւ անկրահելի գործողությունները:

Մեր հայրենակիցը 2-րդ անգամ անընդմեջ շահեց «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող մրցաշարը: Դա ինքնին շատ մեծ հաջողություն է:

Ավստրալիայի բաց առաջնության կանանց զուգախաղերում հաղթեց Յանա Նովոտնա (Չեխիա)-Արանտա Սանչես Վիկարիո (Իսպանիա) զույգը:

ՇԱԽՄԱՏ

Լինարես. Մրցաշարը այնուամենայնիվ կանցկացվի

ԱԱՐՈՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Իսպանական «շախմատային» քաղաքից ստացված պաշտոնական հաղորդման համաձայն, Լինարեսի ավանդական գրոսմայստերական մրցաշարը, թեեւ որոշ կորուստներով, այնուամենայնիվ կմեկնարկի նախատեսված օրը՝ փետրվարի 28-ին: Մասնակիցների մեջ չեն լինի կազմակերպիչ Ռենտերոյի հետ առճակատման մեջ գտնվող Կասպարովը, ինչպես նաեւ Անանդն ու Կամսկին, որոնք պատրաստվում են անցկացնել պրոֆեսիոնալ հավակնորդների եզրափակիչ մրցախաղ՝ աշխարհի 13-րդ չեմպիոնի մրցակցին ընտրելու համար: Իհարկե, ցավալի է, որ այս երեք փայլուն գրոսմայստերները չեն մեկնարկի Լինարեսում, բայց առանց նրանց էլ սպասվում է հրաշալի կազմ: Ահա իրենց համաձայնությունը տված մասնակիցների ցուցակը. Կարպով, Գելֆանդ, Կրամնիկ, Շիրով, Իվանչուկ, Բարեեւ, Հակոբյան, Բելյավսկի, Յուսուպով, Պիկետ, Տիվյակով, Ադամս, Լոթյե, Պոլգար:

Մեկ այլ միջազգային մրցաշար, ճիշտ է՝ շատ ավելի համեստ կազմով, փետրվարի 11-ին մեկնարկելու է Բուխարեստում: Կազմակերպիչներից հրավեր են ստացել նաեւ Երեւանցի շախմատիստներից աշխարհի մինչեւ 12 տարեկանների չեմպիոն Լեւոն Արոնյանը եւ ազգային վարպետ Մելիքսեթ Խաչիյանը:

ԿՈԼՈՒՄԲԻԱ

Ասպրիլյան ֆոլբոյի դերում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ, Վալանս, Ֆրանսիա

Կոլումբիայի ֆուտբոլի հավաքականի ամենահայտնի խաղացող եւ թիմի ավագ 33-ամյա Կառլոս Վալդերրաման Բուենոս Այրեսում հայտարարեց, որ այլեւս չի խաղա հավաքականի կազմում: Վալդերրաման Կոլումբիայի հավաքականի կազմում մասնակցել է աշխարհի վերջին երկու առաջնություններին (1990 թ.՝ Իտալիա, 1994 թ.՝ ԱՄՆ): Նա հիմա հանդես է գալիս Արգենտինայի Ռոսարիո քաղաքի «Օլդ բոյզ» թիմում: Մինչ Վալդերրաման մտածում է հրաժարվել իր երկրի հավաքականում խաղալուց, Կոլումբիայի հավաքականի մեկ այլ հանրահայտ խաղացող, հարձակվող Ֆաուստինո Ասպրիլյան, որը հանդես է գալիս Իտալիայի «Պարմա» թիմում, գտնվելով արձակուրդում, իր ծննդավայր Տուլուա քաղաքում իրեն դնելով ֆոլբոյի տեղ, զբաղվում է զենքերով եւ իր

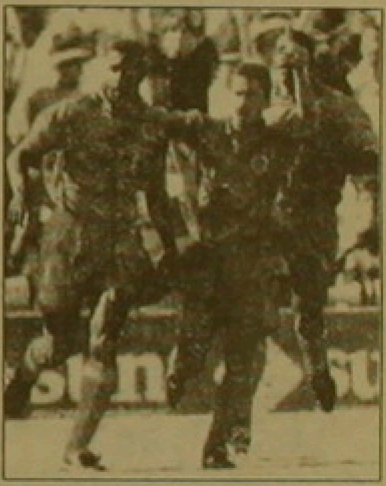

երկու տասնյակ ընկերներով հրացանի գնդակներ է արձակում օդը: Ոստիկանությունը Ասպրիլյային հրավիրեց իր մոտ՝ զգուշացնելով, որ փողոցներում նման խաղեր չեն խաղում: Զարմանալի Կոլումբիա:

ԱՊՀ ԳԱՎԱԹ

«Շիրակը» մրցաշարն սկսեց պարտությամբ

Մոսկվայում սկսվել է նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների չեմպիոնների գավաթի խաղարկության ֆուտբոլի միջազգային 3-րդ մրցաշարը: Ինչպես արդեն գրվել է, մասնակից 16 թիմերը բաժանվել են 4 խմբերի: Շրջանաձեւ մրցակարգով եւ մեկ շրջանով անցկացվող խմբերի հաղթողները կիսաեզրափակչի ուղեգիր են ձեռք բերելու: 1-ին խմբում ընդգրկված ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի խաղարկության նախորդ երկու մրցաշարերի հաղթող, Ռուսաստանի եռակի չեմպիոն Մոսկվայի «Սպարտակը» փառահ սկսեց մրցաշարը եւ 1-ին տուրում 4-0 հաշվով հաղթեց Տաջիկստանի չեմպիոն Դուշանբեի «Ստրոյ» թիմին: Նույն խմբում ընդգրկված Վիլնյուսի «Ժալգիրիսը» 1-0 հաշվով առավելության հասավ Բաքվի «Նեֆթչիի» նկատմամբ:

2-րդ խմբի 1-ին երկու հանդիպումներում գրանցվեց խոշոր հաշիվ: Անսպասելի էր Ռիգայի «Սկոնտա» թիմի 6-0 հաշվով հաղթանակը Մինսկի «Դինամոյի» նկատմամբ: Ալզաբաթի «Կոպետդաղը» 4-0 հաշվով հաղթեց Կրգզստանի չեմպիոնին: 1-ին տուրում գեղեցիկ եւ տեխնիկապես զրավիչ խաղ ցուցադրեց 3-րդ խմբում ընդգրկված Թբիլիսիի «Դինամոն»: Վրաստանի չեմպիոնը 4-2 հաշվով հաղթեց Ռուսաստանի օլիմպիական հավաքականին:

Թբիլիսիի «Դինամոյի» եւ Վրաստանի հավաքականի հաջողությունները վկայում են, որ ֆուտբոլային գործերը եւ երկրի տնտեսական վիճակը ոչ միշտ են ուղիղ համեմատական: 3-րդ խմբում ընդգրկված Քիշնեւի «Զիմբրուի» եւ Ղազախստանի չեմպիոն «Ելիմայի» մրցավեճն ավարտվեց ոչ ոքի 0-0:

Հայաստանի չեմպիոն Գյումրիի «Շիրակն» ընդգրկված է 4-րդ խմբում: Մեր թիմը, մեկշաբաթյա ուսումնամարզական հավաք անցկացնելով Նովոգորսկում, մրցաշարի 1-ին տուրում ուժերը չափեց Դոնեցկի «Շախտյորի» հետ: Համառ ու անզիջում պայքարում 2-1 հաշվով հաղթեցին ուկրաինացի ֆուտբոլիստները:

Նույն հաշիվը գրանցվեց նաեւ 4-րդ խմբում ընդգրկված մյուս զույգի մրցավեճում «Նաւրուզեան» թիմը 2-1 հաշվով հաղթեց Տալլինի «Ֆլորա յին»: Երեկ ուշ երեկոյան «Շիրակը» մրցեց վերջինիս հետ, իսկ այսօր ուժերը չափելու է «Նաւրուզեանի» հետ:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Թեթեւ ատլետների նոր ռեկորդները

Սպորտի բազուհու ներկայացուցիչները նոր մրցաշրջանը սկսեցին ռեկորդներով: Կանադայի Ջոնս քաղաքում նիգերիացի Լաքադան 100 մ վազքատարածությունն անցավ 10.13 վրկ, որը ծածկած մարզասրահների աշխարհի ռեկորդ է: Գերմանիայի Ցվայբրյուկեն քաղաքում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում Չինաստանի ձողացատկորդուհի Սուն Ցու Յունը հաղթահարեց 410 սմ բարձրությունը, որը նույնպես ծածկած մարզասրահների աշխարհի ռեկորդ է:

Ռուսների հաղթանակով

Մեծ Բրիտանիայի եւ նախկին ԽՍՀՄ թեթեւ ատլետիկայի հավաքականների հանդիպումներն ավանդական են եղել: Էստաֆետը հիմա ընդունել է ժառանգորդը՝ Ռուսաստանի հավաքականը: Անգլիայի Բիրմինգհեմ քաղաքում տեղի ունեցած հերթական մրցամարտում 142-134 հաշվով հաղթեցին Ռուսաստանի թեթեւ ատլետները: Տղամարդկանց հանդիպումն ավարտվեց դաշտի տերերի հաղթանակով՝ 72-64 հաշվով, սակայն կանանց մրցավեճում ռուսների առավելությունն ավելի շոշափելի էր (78-62), որն էլ վճռեց հանդիպման ընդհանուր ելքը:

«Արարատի» հաղթանակով

Երեւանում ավարտվեց 8 թիմերի մասնակցությամբ մինի ֆուտբոլի մրցաշարը, որը նոր մրցաշրջանի նախապատրաստության լավ հնարավորություն էր: Խմբերից մեկում առաջին տեղը գրավեց Երեւանի «Արարատը», իսկ մյուսում ՅԱԸՄ-ը, որը, հավասար միավորներ վաստակելով Աբովյանի «Կոտայքի» հետ, եզրափակիչի ուղեգիրը ձեռք բերեց միայն գնդակների լավագույն տարբերությամբ: Վճռական խաղում 6-2 հաշվով հաղթեց «Արարատը», որն էլ գրավեց առաջին տեղը:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Անահիտ Հակոբյանը մարզիչ

ԱՇՈՏ ՔՈՅԱՋՅԱՆ, Փարիզ

Ինչպես հայտնի է, Արովյանի «Հասիսի» եւ Հայաստանի հավաքականի խաղացողներ Անահիտ Հակոբյանն ու Լյուբով Ալեքսանդրովան գտնվում են Ֆրանսիայում: Նախորդ մրցաշրջանում մեր երկու անվանի բասկետբոլիստուհիները պաշտոնապես հանդես էին գալիս

Ֆրանսիայի առաջնության առաջին դիվիզիոնի (բարձրագույն խումբ) մրցաշարին մասնակցող «Սերեն Լուսակ» թիմի կազմում: Գյուղական այս ակումբը չկարողացավ լուրջ մրցակցություն ցույց տալ անհամեմատ հարուստ եւ ուժեղ կազմեր ունեցող թիմերին: «Սերեն Լուսակը» մարզական ցուցանիշներով պետք է հրաժեշտ տար առաջին դիվիզիոնին: Սակայն ստացվեց այնպես, որ ֆինանսական նկատառումներով երկու թիմ հրաժարվեցին առաջին դիվիզիոնի մրցաշարից եւ «Սերեն Լուսակը» մնաց առաջին դիվիզիոնում: Մինչ այդ թիմի ղեկավարները, զոհ մնալով մեր աղջիկների նախորդ առաջնության ելույթներից, հրաժեշտ էին տվել նրանց: Այդ ընթացքում Լյուբով Ալեքսանդրովան անհասական պայմանագրով տեղափոխվել էր Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի մեկ այլ թիմ՝ «Ստրասբուրգ»: Անահիտ Հակոբյանին, որը որոշել էր թողնել գործնական բասկետբոլը, կրկին հրավիրեց «Սերեն Լուսակը»: Հերթական առաջնության առաջին հանդիպումներում նա Ռ. Ծաղեւ օգնեց իր նախկին թիմակիցներին, բայց վերջերս որոշել է հրաժեշտ տալ մեծ բասկետբոլին, եւ այժմ նույն «Սերեն Լուսակ» թիմում օգնում է գլխավոր մարզիչ Ժան Պոլ Պոպոնային:

Ֆրանսիայի բասկետբոլի կանանց առաջնությունում տեղի է ունեցել 18 տուր:

Ահա հերթական տուրի արդյունքները.

«Բորդո»-«Ստրասբուրգ»	69-70
«Միրանդ»-«Մոնֆերան»	76-66
«Բլերմոն»-«Վալանսիեն Օրշի»	65-80
«Բուրժ»-«Շալլ»	75-64
«Էկս»-«Տարբ»	73-71
«Ռուան»-«Սերեն Լուսակ»	87-68

«Բորդո»-«Ստրասբուրգ» խաղում Ալեքսանդրովան վաստակեց 9 միավոր: Իսկ գլխավոր ռմբարկուն էր ամերիկացի Ֆիլիպսը, որը «Ստրասբուրգին» բերեց 27 միավոր: Ալեքսանդրովան նախորդ առաջնության դեռ ռմբարկուների թվում է: Միջին արդյունավետությամբ նա 9-րդ տեղում է: Անցկացրած 14 հանդիպումներում Ալեքսանդրովան միջինը մեկ խաղում վաստակել է 17.6 միավոր:

Ֆրանսիայի կանանց առաջնության աղյուսակը 18 տուրից հետո.

	Խ	Մ
1. Էկս	18	34
2. Բուրժ	18	33
3. Տարբ	18	32
4. Օրշի	18	31
5. Շալլ	18	30
6. Միրանդ	18	26
7. Ստրասբուրգ	18	25
8. Բլերմոն	18	25
9. Մոնֆերան	18	24
10. Ռուան	18	24
11. Բորդո	18	21
12. Սերեն Լուսակ	18	19

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՐԱՂԱՄՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ

Անդրե Աղասիի աստղային ժամը

480 հազար դոլլար մեկ մրցաշարի համար

Ավարտվեց «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որը տարվա խոշորագույն առաջին մրցաշարն է:

Ինչքան էլ անակնկալները բոլոր փուլերում շատ էին, սակայն տրամաբանական էր, որ տղամարդկանց մենախաղերի եզրափակչում հանդիպեցին ATP-ի դասակարգմամբ աշխարհի ներկայիս 2 ուժեղագույն թենիսիստները. թիվ մեկ ռակետ Փիթ Սամփրասը (ԱՄՆ) և նրա հայրենակից Անդրե Աղասին, որն ընդամենը մեկ տարվա ընթացքում ընդհանուր դասակարգման ցուցակում 29-րդ տեղից տեղափոխվել է 2-րդը: Անդրե Աղասիի առաջընթացն ապշեցուցիչ է: Որ նա մեծ տաղանդի տեր թենիսիստ է, ոչ ոք չէր էլ կասկածում, սակայն նրա անկայուն ելույթները հաճախ չէին ներշնչում: Ի ուրախություն ամբողջ աշխարհում իր բազմամիլիոն երկրպագուների, Անդրե Աղասին վերջին ժամանակներս լրիվ կերպարանափոխվել է, դարձել անհամեմատ լուրջ: Հավանաբար նրա մտերիմ կապը անվանի դերասանուհի Բրուկ Շիլդսի հետ մեծ դրական ազդեցություն է ունեցել: Եզրափակչի 1-ին խաղափուլը 6-4 հաշվով շահեց Փիթ Սամփրասը: Թվում էր, ամեն ինչ արդեն պարզ է, սակայն Աղասին, դրսևորելով կամային բարձր հատկանիշներ, առավելության հասավ հաջորդ 3 խաղափուլերում և, դառնալով Ավստրալիայի բաց առաջնության հաղթող, շահեց 480 հազար դոլլար: Անդրե Աղասին, կարելի է ասել, մեկ շնչով անցկացրեց ամբողջ մրցաշարը: Նա խոր ետևից 3-0 հաշվով առավելության հասավ Ստաֆֆորդի (Ավստրալիա, 1/64-րդ եզրափակիչ), Ժոլմարդի (Ֆրանսիա, 1/32-րդ եզրափակիչ), Ռուսեդսկիի (Կանադա, 1/16-րդ եզրափակիչ), Ռաֆտերի (Ավստրիա, 1/8-րդ եզրափակիչ) նկատմամբ: Քառորդ եզրափակչում հաղթելով Ռուսաստանի հույսին Կաֆելնիկովին, երբ կիսաեզրափակչում Անդրե Աղասին իր հայրենակից Ուիլքեսոնի հետ մրցավեճում առաջնում էր 1-0 հաշվով, իսկ 2-րդ խաղափուլը շահում էր 3-0 հաշվով, վերջինս, զգալով, որ հետագա դիմադրությունն անիմաստ է, ժամկետից շուտ անձնատուր եղավ: Մասնագետների կարծիքով, Անդրե Աղասիի գլխավոր զենքը զարմանալի ռեակցիան է, հետևի գծում խաղալու խաղը և անկրահելի գործողությունները:

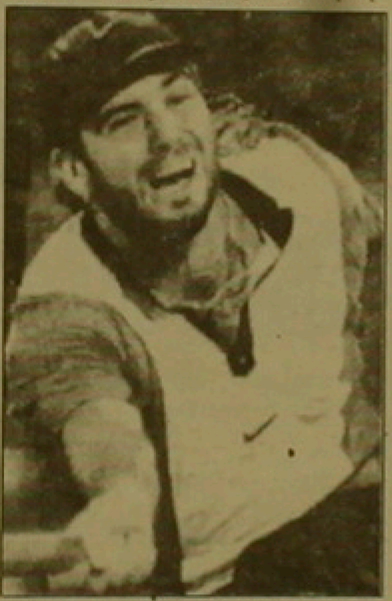

Մեր հայրենակիցը 2-րդ անգամ անընդմեջ շահեց «Մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեջ մտնող մրցաշարը: Դա ինքնին շատ մեծ հաջողություն է:

Ավստրալիայի բաց առաջնության կանանց զուգախաղերում հաղթեց Յանա Նովոտնա (Չեխիա)-Արանտա Սանչես Վիկարիո (Իսպանիա) երկյակը:

ՇԱԽՄԱՏ

Լինարես. Մրցաշարը այնուամենայնիվ կանցկացվի

ԳԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Իսպանական «շախմատային» Ֆաղաքից ստացված պաշտոնական հաղորդման համաձայն, Լինարեսի ավանդական գրոսմայստերական մրցաշարը, թեև որոշ կորուստներով, այնուամենայնիվ կմեկնարկի նախատեսված օրը՝ փետրվարի 28-ին: Մասնակիցների մեջ չեն լինի կազմակերպիչ Ռենտերոյի հետ առճակատման մեջ գտնվող Կասպարովը, ինչպես նաև Անանդն ու Կամսկին, որոնք պատրաստվում են անցկացնել պրոֆեսիոնալ հավակնորդների եզրափակիչ մրցախաղ՝ աշխարհի 13-րդ չեմպիոնի մրցակցին ընտրելու համար: Իհարկե, ցավալի է, որ այս երեք փայլուն գրոսմայստերները չեն մեկնարկի Լինարեսում, բայց առանց նրանց էլ սպասվում է հրաշալի կազմ: Ահա իրենց համաձայնությունը տված մասնակիցների ցուցակը. Կարպով, Գելֆանդ, Կրամնիկ, Շիրով, Իվանչուկ, Բարեեւ, Յակոբյան, Բելյավսկի, Յուսուպով, Պիկետ, Տիվյակով, Ադամս, Լոբյե, Պոլգար:

Մեկ այլ միջազգային մրցաշար, ճիշտ է՝ շատ ավելի համեստ կազմով, փետրվարի 11-ին մեկնարկելու է Բուխարեստում: Կազմակերպիչներից հրավեր են ստացել նաև երեւանցի շախմատիստներից աշխարհի մինչեւ 12 տարեկանների չեմպիոն Լեւոն Արոնյանը եւ ազգային վարպետ Մելիքսեթ Խաչիյանը:

ԿՈԼՈՒՄԲԻԱ

Ասպրիլյան ֆոլբոյի դերում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ, Վալանս, Ֆրանսիա

Կոլումբիայի ֆուտբոլի հավաքականի ամենահայտնի խաղացող և թիմի ավագ 33-ամյա Կառլոս Վալդերաման Բուենոս Այրեսում հայտարարեց, որ այլևս չի խաղա հավաքականի կազմում: Վալդերաման Կոլումբիայի հավաքականի կազմում մասնակցել է աշխարհի վերջին երկու առաջնություններին (1990 թ. Իտալիա, 1994 թ. ԱՄՆ): Նա հիմա հանդես է գալիս Արգենտինայի Ռոսարիո քաղաքի «Օլդ բոյզ» թիմում: Մինչ Վալդերաման մտածում է հրաժարվել իր երկրի հավաքականում խաղալուց, Կոլումբիայի հավաքականի մեկ այլ հանրահայտ խաղացող, հարձակվող Ֆաուստինո Ասպրիլյան, որը հանդես է գալիս Իտալիայի «Պարմա» թիմում, գտնվելով արձակուրդում, իր ծննդավայր Տուլուա քաղաքում իրեն դնելով ֆոլբոյի տեղ, զբաղվում է զենքերով և իր

երկու տասնյակ ընկերներով հրացանի գնդակներ է արձակում օդը: Ոստիկանությունը Ասպրիլյային հրավիրեց իր մոտ՝ զգուշացնելով, որ փողոցներում նման խաղեր չեն խաղում: Զարմանալի Կոլումբիա:

ԱՊՀ ԳԱՎԱԹ

«Շիրակը» մրցաշարն սկսեց պարտությամբ

Մոսկվայում սկսվել է նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների չեմպիոնների գավաթի խաղարկության ֆուտբոլի միջազգային 3-րդ մրցաշարը: Ինչպես արդեն գրվել է, մասնակից 16 թիմերը բաժանվել են 4 խմբերի: Շրջանաձև մրցակարգով և մեկ շրջանով անցկացվող խմբերի հաղթողները կիսաեզրափակչի ուղեգիր են ձեռք բերելու: 1-ին խմբում ընդգրկված ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի խաղարկության նախորդ երկու մրցաշարերի հաղթող, Ռուսաստանի նախկին չեմպիոն Մոսկվայի «Սպարտակը» փաստի սկսեց մրցաշարը և 1-ին տուրում 4-0 հաշվով հաղթեց Տաջիկստանի չեմպիոն Դուշանբեի «Ստորա» թիմին: Նույն խմբում ընդգրկված Վիլնյուսի «Ժալգիրիսը» 1-0 հաշվով առավելության հասավ Բաքվի «Նեֆթչիի» նկատմամբ:

2-րդ խմբի 1-ին երկու հանդիպումներում գրանցվեց խոշոր հաշիվ: Անսպասելի էր Ռիգայի «Սկոնտո» թիմի 6-0 հաշվով հաղթանակը Մինսկի «Դինամոյի» նկատմամբ: Աշգաբադի «Կոպետդագը» 4-0 հաշվով հաղթեց Կիրգիզստանի չեմպիոնին: 1-ին տուրում գեղեցիկ և տեխնիկական խաղ ցուցադրեց 3-րդ խմբում ընդգրկված Թբիլիսիի «Դինամոն»: Վրաստանի չեմպիոնը

4-2 հաշվով հաղթեց Ռուսաստանի օլիմպիական հավաքականին:

Թբիլիսիի «Դինամոյի» և Վրաստանի հավաքականի հաջողությունները վկայում են, որ ֆուտբոլային գործերը և երկրի տնտեսական վիճակը ոչ միշտ են ուղիղ համեմատական: 3-րդ խմբում ընդգրկված Քիշնեւի «Զիմբրուի» և Ղազախստանի չեմպիոն «Ելիմայի» մրցավեճն ավարտվեց ոչ ոքի՝ 0-0:

Հայաստանի չեմպիոն Գյումրիի «Շիրակն» ընդգրկված է 4-րդ խմբում: Մեր թիմը, մեկշաբաթյա ուսումնամարզական հավաք անցկացնելով Նովոգորսկում, մրցաշարի 1-ին տուրում ուժերը չափեց Դոնեցկի «Շախտյորի» հետ: Համառ ու անզիջում պայքարում 2-1 հաշվով հաղթեցին ուկրաինացի ֆուտբոլիստները:

Նույն հաշիվը գրանցվեց նաև 4-րդ խմբում ընդգրկված մյուս զույգի մրցավեճում. «Նարվլաս» թիմը 2-1 հաշվով հաղթեց Տալլինի «Ֆլորային»: Երկրորդ տուրում «Շիրակը» մրցեց վերջինիս հետ, իսկ այսօր ուժերը չափելու է «Նարվլասի» հետ:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Թեթև ատլետների նոր ռեկորդները

Սպորտի բազմաթիվ ներկայացուցիչներ նոր մրցաշրջանը սկսեցին ռեկորդներով: Կանադայի Ջոնս քաղաքում նիգերիացի Լաբադան 100 մ վազքաճանապարհը անցավ 10.13 վրկ, որը ծածկված մարզադահլիճների աշխարհի ռեկորդ է: Գերմանիայի Ցվայբրյուկեն քաղաքում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում Չինաստանի ձողացատկորդուհի Սուն Ցու Յունը հաղթահարեց 410 սմ բարձրությունը, որը նույնպես ծածկված մարզադահլիճների աշխարհի ռեկորդ է:

Ռուսների հաղթանակով

Մեծ Բրիտանիայի և նախկին ԽՍՀՄ թեթև ատլետիկայի հավաքականների հանդիպումներն ավանդական են եղել: Էստաֆետը հիմա ընդունել է ժառանգորդը՝ Ռուսաստանի հավաքականը: Անգլիայի Բիրմինգհեմ քաղաքում տեղի ունեցած հերթական մրցամարտում 142-134 հաշվով հաղթեցին Ռուսաստանի թեթև ատլետները: Տղամարդկանց հանդիպումն ավարտվեց դաշտի տերերի հաղթանակով՝ 72-64 հաշվով, սակայն կանանց մրցավեճում ռուսների առավելությունն ավելի շոշափելի էր (78-62), որն էլ վճռեց հանդիպման ընդհանուր ելքը:

«Արարատի» հաղթանակով

Երևանում ավարտվեց 8 թիմերի մասնակցությամբ մինի ֆուտբոլի մրցաշարը, որը նոր մրցաշրջանի նախապատրաստության լավ հնարավորություն էր: Խմբերից մեկում առաջին տեղը գրավեց Երևանի «Արարատը», իսկ մյուսում ՅՈՒԸՍ-ը, որը, հավասար միավորներ վաստակելով Աբովյանի «Կոտայքի» հետ, եզրափակչի ուղեգիրը ձեռք բերեց միայն գնդակների լավագույն տարբերությամբ: Վճռական խաղում 6-2 հաշվով հաղթեց «Արարատը», որն էլ գրավեց առաջին տեղը:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Անահիս Հակոբյանը մարզիչ

ԱՇՈՏ ԲՈՅԱՋՅԱՆ, Փարիզ

Ինչպես հայտնի է, Աբովյանի «Հասիսի» և Հայաստանի հավաքականի խաղացողներ Անահիս Հակոբյանն ու Լյուբով Ալեքսանդրովան գտնվում են Ֆրանսիայում: Նախորդ մրցաշրջանում մեր երկու անվանի բասկետբոլիստուհիները դեռ պայմանագրի համաձայն էին գալիս

Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի (բարձրագույն խումբ) մրցաշարին մասնակցող «Սերեն Լունակ» թիմի կազմում: Գյուղական այս ակումբը չկարողացավ լուրջ մրցակցություն ցույց տալ անհամեմատ հարուստ և ուժեղ կազմեր ունեցող թիմերին: «Սերեն Լունակը» մարզական ցուցանիշներով դեռ էր հրաժեշտ տալ առաջին դիվիզիոնին: Սակայն ստացվեց այնպես, որ ֆինանսական նկատառումներով երկու թիմ հրաժարվեցին առաջին դիվիզիոնի մրցաշարից և «Սերեն Լունակը» մնաց առաջին դիվիզիոնում: Մինչ այդ թիմի ղեկավարները, զոհ մնալով մեր աղջիկների նախորդ առաջնության ելույթներից, հրաժեշտ էին տվել նրանց: Այդ ընթացքում Լյուբով Ալեքսանդրովան անհասկանալի պայմանագրով տեղափոխվել էր Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի մեկ այլ թիմ՝ «Ստրասբուրգ»: Անահիս Հակոբյանին, որը որոշել էր թողնել գործնական բասկետբոլը, կրկին հրավիրեց «Սերեն Լունակը»: Հերթական առաջնության առաջին հանդիպումներում նա ինչպես օգնեց իր նախկին թիմակիցներին, բայց վերջերս որոշել է հրաժեշտ տալ մեծ բասկետբոլին, և այժմ նույն «Սերեն Լունակ» թիմում օգնում է գլխավոր մարզիչ Ժան Պոլ Պուպոնային:

Ֆրանսիայի բասկետբոլի կանանց առաջնությունում տեղի է ունեցել 18 տուր:

Ահա հերթական տուրի արդյունքները.

«Բորդո»-«Ստրասբուրգ»	69-70
«Միրանդ»-«Մոնֆերան»	76-66
«Բլերմոն»-«Վալանսիեն Օրշի»	65-80
«Բուրժ»-«Շալլ»	75-64
«Էկս»-«Տարբ»	73-71
«Ռուան»-«Սերեն Լունակ»	87-68

«Բորդո»-«Ստրասբուրգ» խաղում Ալեքսանդրովան վաստակեց 9 միավոր: Իսկ գլխավոր ռմբարկուն էր ամերիկացի Ֆիլիպսը, որը «Ստրասբուրգին» բերեց 27 միավոր: Ալեքսանդրովան նախորդ առաջնության ռես ռմբարկուների թվում է: Միջին արդյունավետությամբ նա 9-րդ տեղում է: Անցկացրած 14 հանդիպումներում Ալեքսանդրովան միջինը մեկ խաղում վաստակել է 17.6 միավոր:

Ֆրանսիայի կանանց առաջնության աղյուսակը 18 տուրից հետո.

	Խ	Մ
1. Էկս	18	34
2. Բուրժ	18	33
3. Տարբ	18	32
4. Օրշի	18	31
5. Շալլ	18	30
6. Միրանդ	18	26
7. Ստրասբուրգ	18	25
8. Բլերմոն	18	25
9. Մոնֆերան	18	24
10. Ռուան	18	24
11. Բորդո	18	21
12. Սերեն Լունակ	18	19

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@